

АЛТЫН АСТЫҚ

8 қаңтар - январь 2024 год

eginredaksiya.kz

№ 1(535)

Жолаушылар мен багажды автомобильмен ауылыштық тасымалдау маршруттарына қызмет көрсету құқығына конкурс өткізу туралы хабарландыру

«Егіндікөл ауданының сәулет, құрылыс, ТКШ, ЖК және АЖ бөлімі» мемлекеттік мекемесі жолаушылар мен багажды автомобильмен ауылыштық тасымалдау маршруттарына қызмет көрсету құқығына конкурс 2024 жылдың 07 ақпанында Егіндікөл ауылы, Победа көшесі, 2-үй мекенжайы бойынша басталатыны туралы хабарлайды. Конкурсқа маршруттардың мынадай пакеттері (маршруттары) шығарылады:

№р/с	Қозғалыс маршруты	Бастапқы пункттен шығу уақыты	Соңғы пункттен шығу уақыты	Қозғалыс күндері
№1 лот	Егіндікөл ауылы бойынша ауыл ішіндегі маршрут	07:00	18:00	Күн сайын

Конкурсқа жолаушылар мен багажды автомобиль көлігімен тасымалдау қағидаларының талаптарына сәйкес тасымалдаудың осы түрін ұйымдастыруға қабілетті, меншік құқығында немесе өзге де заңды негіздерде автобустары, шағын автобустары бар кез келген жеке және заңды тұлғалар қатысады.

Конкурсқа қатысуға ниет білдірушілер «Егіндікөл ауданының сәулет, құрылыс, ТКШ, ЖК және АЖ бөлімі» ММ конкурстық құжаттар жинағын алу үшін жазбаша өтінімді мына мекенжайы бойынша тапсырады: Егіндікөл ауылы, Победа көшесі, 2-үй. Конкурсқа қатысуға өтінімдерді қабылдаудың және конкурстық құжаттарды алуға өтінімдерді қабылдаудың соңғы мерзімі: 2024 жылдың 07 наурызда. Анықтама алу үшін 8(716-42) 2-19-20, 7-90-23 телефонына хабарласуға болады.

Объявление о проведении конкурса на право обслуживания маршрутов внутрипоселковых автомобильных перевозок пассажиров и багажа

Государственное учреждение «Отдел архитектуры, строительства, ЖКХ, ПТ и АД Егіндыкольского района» объявляет о проведении конкурса на право обслуживания маршрутов внутрипоселковых автомобильных перевозок пассажиров и багажа, который будет объявлен 07 февраля 2024 года по адресу: с. Егіндыколь, ул. Победы, 2. На конкурс выставляются следующие пакеты маршрутов(маршруты):

№ п/п	Маршрут движения	Время отправления с начального пункта	Время отправления с конечного пункта	Дни движения
Лот №1	Внутрипоселковый маршрут по с.Егіндыколь	07:00	18:00	Ежедневно

В конкурсе принимают участие любые физические и юридические лица, владеющие автобусами, микроавтобусами на праве собственности или иных законных основаниях, способные организовать данный вид перевозок в соответствии с требованиями Правил перевозок пассажиров и багажа автомобильным транспортом.

Желающие принять участие в конкурсе представляют в ГУ «Отдел архитектуры, строительства, ЖКХ, ПТ и АД Егіндыкольского района» письменную заявку на получение комплекта конкурсных документов по адресу: с. Егіндыколь, ул. Победы, 2.

Окончательный срок приема заявок на получение конкурсных документов и приема заявок на участие в Конкурсе: 07 марта 2024 года.

За справками обращаться по телефонам: 8(716-42) 2-19-20, 7-90-23.

Қасым-Жомарт Тоқаев: Біз озық ойлы ұлт ретінде тек қана алға қарауымыз керек

– Қасым-Жомарт Кемелұлы, уақытыңыздың тығыздығына қарамастан «Egemen Qazaqstan» газетіне сұхбат беруге келіскеніңіз үшін ризашылығымызды білдіреміз. Сіздің қоғамды толғандыратын мәселелер туралы пікіріңіз қазақ баспасөзі үшін өте маңызды. Сондықтан түрлі тақырыпта өзіңізбен ашық әңгіме өрбіткіміз келеді. Өткен жыл несімен есіңізде қалды? – Осы мүмкіндікті пайдаланып, барша отандасымды тағы да Жаңа жыл мейрамымен құттықтаймын! 2023 жыл еліміз үшін маңызды оқиғаларға толы жыл

жұмыстың амал-тәсілдері айқындалады. Ұлттық құрылтайдың отырыстары идеология саласындағы мәселелерді, ұлттың жаңа сапасын қалыптастыру ісін, қоғамның құндылықтар жүйесін жаңғырту жайын талқылайтын тиімді пікірталас орнына айналды. Бұған дейін жаздығүні шақырылып келе жатқан Құрылтайдың отырысын биыл сәл ертерек, көктемде өткізетін шығармыз. Осылайша, биыл экономикалық, қоғамдық-саяси және гуманитарлық салаларда атқарылатын жұмыстың негіз-

болды. Біз негізгі саяси реформаларды аяқтап қалдық. Конституциялық Сот жұмысын бастады. Мәжіліс және барлық деңгейдегі мәслихат депутаттары жаңа ереже бойынша сайланды. Алғаш рет аудан және облыстық маңызы бар қала әкімдерін сайладық. Ауыл және аудандық маңызы бар қала әкімдерін сайлау жалғасты. Былтыр 700-ге жуық ауыл әкімі сайланды. Біз әділ және бәсекелі экономика жүйесін құруға кірістік. Экономиканы әртараптандыру және монополиядан арылту, инфрақұрылымды жаңғырту, бизнесті қолдау, инвестиция тарту жұмыстарымен мықтап айналыстық. Әлеуметтік салада қордаланып қалған мәселелер біртіндеп шешіле бастады. Еліміздің түкпір-түкпірінде білім ошақтары, оның ішінде, «жайлы мектептер» бой көтеруде. Ауылдарда денсаулық сақтау нысандары салынып жатыр. Әлеуметтік тұрғыдан осал топтағы азаматтарға кешенді түрде қолдау көрсету үшін Әлеуметтік кодекс қабылданды. Зиянды еңбек жағдайында жұмыс істейтін азаматтар үшін арнайы төлемақы енгізілді. Табиғатты қорғауға жауапты мекемелердің қызметкерлеріне олардың өмірі мен денсаулығына төнетін қауіп-қатерге қатысты үстем-ақы төленетін болды. Медицина қызметкерлерінің мектепте, колледжде және балабақшада жұмыс істейтін педагогтердің жалақысы өсті. Ұлттық қордан балаларға қаржы беру мәселесін реттейтін заң күшіне енді. Негізгі экономикалық көрсеткіштерді, оның ішінде инфляция деңгейін ескере отырып ең төменгі жалақыны анықтайтын әдістеме қабылданды. Осы жұмыстың бәрі 2024 жылы да жалғасады. Біз тиянақты және жоспарлы өрекет жасаймыз, мақсатқа жету үшін үздіксіз алға ұмтыламыз. Бұл – айрықша маңызды жыл болмақ. Өйткені осы кезең еліміздің алдағы бес жылдағы дамуына негіз болады.

– Ал жаңа жылдан не күтесіз? Еліміздің алдында қандай міндеттер тұр? – Мен өткен қыркүйектегі Жолдауымда жаңа экономикалық үлгіге көшетімізді айттым, 2029 жылға қарай жалпы ішкі өнімді қазіргіден екі есеге арттыру мәселесін басты стратегиялық мақсат ретінде белгіледім. Көп ұзамай Үкіметтің кеңейтілген отырысы өтеді. Онда еліміздің былтырғы әлеуметтік-экономикалық даму қорытындысы шығарылып, алдағы

гі бағыт-бағдары бірінші тоқсанда-ақ айқындалады. Біз ұлт мүддесін ескере отырып, сындарлы әрі салиқалы сыртқы саясатты жалғастырамыз. 2024 жылы елімізде бірқатар ауқымды саммит, форумдар өтеді. Қазақстан бірнеше беделді халықаралық ұйымға, атап айтсақ, Шанхай ынтымақтастық ұйымына, Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына, Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары жөніндегі кеңеске, Түркі мемлекеттері ұйымына, Аралды құтқару халықаралық қорына, Азық-түлік қауіпсіздігі жөніндегі ислам ұйымына төрағалық етеді.

Дүниежүзілік көшпенділер ойынын өткізу де еліміз үшін айтулы оқиға болмақ. Байрақты бәсеке ұлттық спорт пен саламатты өмір салтын дәрiптeу жағынан да, Ұлы даладағы көшпенділер өркениетінің мұрагері саналатын бауырлас халықтардың мәдени-гуманитарлық байланысын арттыру тұрғысынан да маңызды екені сөзсіз.

Ел тарихында ерекше орны бар тұлғаларға құрмет көрсету дәстүрі еліміздің жалпыұлттық бірегейлігін нығайта түсуге зор септігін тигізеді. Биыл әйгілі ғалым Қаныш Сәтбаевтың туғанына 125, даңқты батырлар Сағадат Нұрмағамбетов пен Рақымжан Қошқарбаевтың туғанына 100 жыл толады. Сонымен қатар тарихшылардың пайымдауынша, Жошы ұлысының іргесі қаланғанына – 800 жыл. Мемлекеттілігіміздің тамыры тым тереңде жатқанын әйгілейтін осы айтулы датаға орай кең ауқымды зерттеулер қолға алынады. Биыл Қазақстан тарихының көптомдығын әзірлеу жұмыстарын да аяқтаймыз. Бұл – өзімізден 200-ден астам, шетелден 60-қа жуық маман жұмылдырылып, тыңғылықты жасалып жатқан үлкен шаруа. Осындай маңызды оқиғалардан бөлек, күнделікті атқарылуға тиіс жұмыстар да аз емес. Бұл жылдың ел тарихында қандай орын алатыны барша азаматымыздың ерік-жігеріне де байланысты. Мен жаңажылдық құттықтауымда биыл бәріміз тұтас ұлттың өсіп-өркендеуіне күе болатынымызды айттым. Бірақ осы мақсатқа жету үшін біз бір ел болып, білек сыбана жұмыс істеуіміз керек.

– Қасиетті Қаңтар оқиғасынан бері тура екі жыл өтті. Қаңтар Қазақстан тарихындағы жаңа дәуірге жол ашқан бетбұрыстың белесі болды. Сіз бұған дейінгі сөздері-

ңізде, сұхбаттарыңызда сол қайғылы оқиғаға нақты баға бердіңіз. Дегенмен, әлі де бірқатар сұрақ бар. Қаңтар оқиғасына әртүрлі түсініктеме беретіндер де кездеседі. Алмағайып күндерден бері біршама уақыт өтті. Қазір Сіз сол оқиғаны қалай сипаттар едіңіз? Оның басты себебі неде және оған не түрткі болды деп ойлайсыз?

– Мен бұл туралы көп ойландым, әлі де жиі ойланамын. Меніңше, қасіретті Қаңтар оқиғасына жылдар бойы қордаланған әлеуметтік-экономикалық проблемалар, жалпы тоқыраудың билік пен қоғамды аздырып-тоздыруы себеп болды. Бұл – айтпаса да түсінікті жайт.

Мен 2019 жылы Президент болып сайланғаннан кейін мемлекетіміз саяси жүйені демократияландыруға, қоғамдық өмірге еркіндік сипат беруге, экономиканы монополиядан арылтуға бет бұрды. Реформаларды әзірлеуге және оны жүзеге асыруға қоғам өкілдері, белсенді азаматтар, сарапшылар қатысты. Түрлі диалог алаңдарында, соның ішінде, менің ұсынысыммен арнайы құрылған Ұлттық қоғамдық сенім кеңесінің отырыстарында көптеген бастама көтеріліп, жан-жақты пысықталды.

Ашығын айтсам, осы жаңа бағдарымыз кейбір ықпалды адамдарға мүлде ұнаған жоқ. Олар бұл өзгерісті елімізде әбден тамыр жайған жүйеге және билік құрылымындағы өздерінің «ерекше мәртебесіне» төнген қатер деп қабылдады. Мұндай адамдар елдегі өзгеріске астыртын, кейде тіпті ашық қарсылық білдіре бастады. Ақыр соңында реформаның бетін қайтарып, өздеріне ыңғайлы бұрынғы қалыпқа оралу үшін бәрін тас-талқан етуге шешім қабылдады. Жоғары лауазымды тұлғалардан тұратын бұл топтың күштік құрылымдарға да, қылмыс әлеміне де орасан зор ықпалы болды. Сондықтан билікті күшпен басып алуға бел буды. Тергеу мәліметтеріне жүгінсек, олар 2021 жылдың ортасына таман дайындыққа кіріскен. Сосын Үкімет сұйытылған газдың бағасын күрт өсіру туралы жан-жақты ойластырылмаған, құқықтық негізі жоқ шешім қабылдады. Маңғыстау облысында арандатушылардың айтағына ілескен жұрт шеруге шықты. Сол кезде Үкімет менің тапсырмаммен арнаулы комиссия құрды. Оның мүшелері қоғам өкілдерімен кездесіп, ортақ мәмілеге келу үшін бірден аймаққа барды. Бірақ наразылық шерулері экстремистік сипат алды. Оны қаскөйлер дереу өз мүддесіне пайдаланды. Бас прокуратураның тергеуінен қаңтар оқиғасының бірнеше толқынмен өрбігенін көруге болады.

Шерулер алдымен Маңғыстау облысында басталды. Көп ұзамай басқа да өңірлерге жайылды. Орталық билік және өкімдіктер жағдайды реттеуге тырысқанымен, ел ішіндегі ахуал шиеленісіп кетті. Ортақ мәмілеге келу үшін жүргізілген келіссөздер мен диалогке толқуды ұйымдастырушылар еш мойын бұрмады.

Көптеген аймақта алғашқы қақтығыстар басталды. Мұның бәрі арнайы дайындалған жансыздары арқылы жағдайды одан әрі ушықтыруға тырысқан қаскөйлер үшін «іздегенге сұраған» болып шықты. Осындай аса күрделі жағдайдың өзінде құқық қорғау органдары күш қолданбай, сабыр сақтады. Бұл – екінші толқын.

Жетекшілері ымыраласқан топтың айтқанын екі етпейтін және лаңкестермен, оның ішінде сырттан келген лаңкестермен байланысы бар қылмыстық топтар өршелене іске кіріскенде үшінші толқын басталды. Олар арнаулы технологияны, арандатушылар мен қарақшыларды пайдаланып, бейбіт шерулерді жаппай тәртіпсіздікке ұластырды. Ұрып-соғу, қирату, өртеу, өзгенің мүлкін қасақана жою белең алды. Дүрбелең кезінде қарулы радикалдармен лаңкестер бір мезетте, бірғана бұйрықпен мемлекеттік органдардың және күштік құрылымдардың ғимараттарына, қару-жарақ дүкендеріне, құқық қорғау мекемелері мен әскери бөлімдердің қоймаларына шабуыл жасады. Мұндай оқиға Алматыда ғана емес, бірқатар облыс орталығында да болды. Қаңтар оқиғасы кезінде үш мыңнан астам қару қолды болғанын айта кеткен жөн. Оның ішінде автомат, пулемет, тіпті гранатомет және басқа да атыс құралдары бар. Оған қоса, көлік инфрақұрылымы және телекоммуникация нысандары шабуылға ұшырады. Қарақшылар мен лаңкестер өзара ұйымдасып, бір-бірімен тығыз байланыста әрекет жасағанын тағы да қайталап айтқым келеді.

Қаскөйлердің мемлекеттік төңкеріс жасамақ болған жоспарын жүзеге асыру үшін экстремистер, қылмыстық топтар және әсіре діншілдер бірге қимылдады. Олардың мақсаты ел ішіне үрей туғызу, мемлекеттік институттардың қызметін тұрталату, конституциялық құрылымның іргесін шайқау, ақыр соңында билікті басып алу еді.

Сол кездегі ахуал өте күрделі болды, еліміз құрдымға кетуге шақ қалды. Бұған жол бермеу үшін барлық іс-әрекетті күндіз-түні және сағат сайын тікелей өзін бақылап отырдым. Ішкі істер министрлігі арқылы Ақорда резиденциясына түрлі шабуыл жасалғаны жатыр, соған жүк көліктері пайдаланылады деген ақпарат жетті. Маған бас сауғалап, резиденциядан кету, тіпті

шетел асу туралы ұсыныс бірнеше рет айтылды. Бірақ мен бұған үзілді-кесілді қарсы болдым. Теледидар арқылы жасаған мәлімдемелерімнің бірінде қандай жағдай болса да жұмыс орнымда қалатынымды ашық айттым. Екі апта бойы тапжылмай, Ақордада болдым, күн-түн демей, шұғыл жиналыстар өткіздім. Сол аласапыран күндерде мемлекетімізді сақтап қалу, елдегі заң мен тәртіп үстемдігін қалпына келтіру ең басты міндет еді.

– Қазақстанға Ресейдің әскери қызметшілерін шақыру қаншалықты дұрыс шешім болды? Біздің мемлекетті сол кезде Ресей құтқарып қалды деген пікір көрші елде жиі айтылады.

– Аймақтарда жаппай тәртіпсіздік белең алып, жергілікті билік дәрменсіздік танытқанда, Қауіпсіздік кеңесі Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына жүгіну туралы шешім қабылдады. Қазақстан оның бітімгерлік күштерін тұрақтылық пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін ғана қысқа мерзімге енгізуді сұрады. Бұл жерде мына жайтқа баса мән беру керек. Біз бұл құрылымның мүшесі ретінде Ресейге емес, Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына жүгіндік. Сол кезде осы ұйымның төрағасы Армения еді. Биыл ҰҚШҰ-ға Қазақстан төрағалық етеді. Құрылым жасағы, шын мәнінде, бітімгерлік рөл атқарып, қасіретті күндерде елді жайлаған жүгенсіздікті тоқтатуға септігін тигізді. Ұйымға мүше-мемлекеттермен келісілгендей, бұл бітімгерлік күштер алдын ала ешқандай талап қоймастан, оның үстіне мерзімінен бұрын Қазақстаннан сыртқа шығарылды.

ҰҚШҰ бітімгерлік күштері лаңкестікке қарсы операцияларға қатысқан жоқ, бірде-бір оқ атқан жоқ. Армения жасағы «Ақсай» нан зауытын және «Алматы су» мекемесін, Беларусь жасағы Жетігендегі аэродромды, Тәжікстан мен Қырғыз Республикасының әскери қызметшілері Алматы қаласының бірінші және екінші жылу электр орталықтарын, Ресей жасағы үшінші жылу электр орталығы мен телекоммуникация нысандарын күзетті. Осы маңызды нысандарға лаңкестік шабуылдар жасалуы мүмкін деген қауіп болды. Сондықтан бітімгерлік күштер соларды күзетуге жіберілді. Ең бастысы, сол арқылы өз күштерімізді лаңкестікке қарсы операцияға жұмылдыруға мүмкіндік туды.

– Демек бұл жүзеге аспай қалған мемлекеттік төңкеріс қой. Ендеше Қаңтар оқиғасын халық көтерілісі, тіпті революция деп атап жүргендерге не айтар едіңіз? – Бастапқыдағы бейбіт шерулер жаппай тәртіпсіздікке, өртеу мен қиратуға ұласқан қайғылы оқиғаларға бүкіл әлем куә болды. Кім бейбіт шеруге автомат, тапанша және суық қару ұстап барады?! Ниеті дұрыс адам әскери қызметшілерді ұрып-соғып, өлтіре ме, оларды тірі қалқан етіп, өкімшілік ғимаратқа шабуыл жасай ма?! Бейбіт шеруде дүкендер мен банктер қиратылып, тоналып, көліктер өрттеле ме?! Билік органдарының ғимараттары мен полиция бөлімдеріне жасалған шабуылды айтпай-ақ қояйын. Осындай жаппай тәртіпсіздіктің салдарынан үш миллиард долларға жуық шығын келді.

Қаңтар оқиғасының себеп-салдарын бұрмалап көрсетудің қажеті жоқ. Тұрасына көшсем, бұл халық көтерілісі болды деген пікірлер қылмыстық әрекеттерді ақтау үшін айтылуда. Барып тұрған бұзақыларды батырға балап, жұртты арандатып әрі жауапкершіліктен жұрдай сыңаржақ пайымдар қылмыстық психологияның қоғам санасына сіңуіне әкеп соқтырады. Мұндай әңгімелер – ұлттық қауіпсіздікке және халықтың жаймашуақ өміріне қатер төндіретін жаппай тәртіпсіздікке шақырумен пара-пар. Бұл – өте қатерлі үрдіс. Сондықтан осындай жүгенсіздікті сынға алу мәселесіне келгенде мемлекет пен қоғамның ұстанымы ортақ болуы керек. Мен бұған сенімдімін. – Онда азаматтар биліктің іс-әрекеті ұнамайтынын қалай білдіре алады?

– Елімізде биліктің іс-әрекетіне жария түрде келіспеушілік білдіруге толық мүмкіндік бар. Азаматтар өзін толғандыратын мәселе туралы ашық айта алады. Мен мемлекеттік органдардан «Халық үніне құлақ асатын мемлекет» тұжырымдамасына сәйкес, қоғамның пікірімен санасуды талап етіп келемін. Елімізде бейбіт жиналыстарды реттейтін демократиялық сипаттағы заң бар. Жақында петицияларды тапсыру және қарау тәртібін реттейтін заң қабылданды.

Сондықтан бір нәрсені анық білуге тиіспіз. Бейбіт шеруге тыйым салынбайды, ал жаппай тәртіпсіздіктің кез келген түріне қатаң тосқауыл қойылады. Елімізде заң мен тәртіп қана үстемдік құруға тиіс. Бұл – мен үшін мызғымас қағида. Демократияның бесігі саналатын батыс елдеріне қараңыздар, ешкім де көшеде жаппай тәртіпсіздік жасаған, мемлекеттік органдарға шабуылдаған адамның маңдайынан сипап, өбектеп отырмайды.

Полиция жаппай тәртіпсіздікті ұйымдастырушыларды, яғни биліктің заңды талаптарына қарсы шығуға ұндеген, қару-жарақ әкеліп таратқан, жағдайды ушықтырып, адамдарды күш қолдануға, маңайдағының бәрін

қиратуға, өртеп-талқандауға азғырған адамдарды анықтап, әшкереледі. Ал тәртіпсіздікке кездейсоқ қатысқан, білместікпен арандап қалған адамдардың бұзақыларға қатысы жоқ. Оларға менің бастамамен рақымшылық жасалды. Бұған дейін сотталған 1205 адамның 1095-і осы рақымшылыққа ілікті. Ал жаппай тәртіпсіздікті ұйымдастырғандар мен лаңкестік әрекеті, мемлекетке сатқындығы, билікті күшпен басып алуға тырысқаны және басқа да ауыр қылмыс жасағаны үшін сотталғандар жазасын толығымен өтейтін болады. – Келесі сұрақ сізге ұнамауы мүмкін. Бірақ бұл сауалды қоймасқа тағы болмайды. Сіз 2019 жылы Президент лауазымына сайланғаннан кейін елімізде қосарланған билік жүйесі қалыптасты-мыс деген сөз тарайды. Кейбіреулер біздің саяси жүйемізді Иранның, Сингапурдың жүйесімен салыстырды. Шынымен де, сол кезде елімізде екі билік орталығы орнағандай көрінді. Расымен солай болды ма?

– Төтесінен қойған сұрағыңызға тура жауап берейін. Конституцияға сәйкес, Президент еліміздің ішкі және сыртқы саясатының негізгі бағыттарын айқындайды, мемлекетіміздің жоғары лауазымды тұлғаларын, Қарулы Күштеріміздің жоғары басшылығын тағайындайды және оларды қызметінен босатады. Сондай-ақ Мемлекет басшысы еліміздің Жоғарғы Бас Қолбасшысы саналады.

Алайда бәзбіреулер қосарланған билік жүйесін орнатуға талпынғаны, тіпті, мұндай әрекеттерді әдейі әрі мұқият ұйымдастырғаны рас. «Билік транзиті» кезіндегі ахуалды саясаттағы айлакерлер өз мүддесіне пайдаланып, қосамжарланған билік орталығын құруға тырысты. Елімізде Президент әрі Жоғарғы Бас қолбасшы лауазымы бір бөлек, бұрынғы Президент иеленген Қауіпсіздік Кеңесінің Төрағасы лауазымы бір бөлек болды. Осы екі лауазымның иелері бір мезетте қатар қызмет атқарды. Түптің түбінде бұл жағдайдың билікте қатаң текетірес туғызбай қоймасы анық еді. Мұны аз десеңіз, дәл осы жағдай Қаңтар дағдарысына әкеп соқтырған алғышарттың бірі болды. Өйткені ымыраласқан қаскөйлер өздері ойлап тапқан қосарланған билік, яғни «тандем» идеясын дәріптеп, оны өз мүддесіне пайдаланғысы келді. Кейбір лауазымды тұлғалардың, оның ішінде бұрынғы Әділет министрінің мәртебе жағынан Елбасы Президенттен жоғары тұратынын айтқаны естеріңізде шығар. Кейбір шенеуніктер біресе ана, біресе мына кабинетті жағалап жүрді. Олар ойнақтап жүріп, ақыры от басты. Мен кейінірек Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевқа оның жақын серіктерінің саяси қитұрқылығы еліміздің тас-талқанын шығара жаздағанын ашық айттым.

Қалай десек те, мемлекетте үлкен және кіші президент деген болмауы керек деп санаймын. «Кеттің бе – қайырылма!» Болашақта ел тізгінін ұстайтын азаматтар осы жағдайдан сабақ алып, мұндай нәрседен қашық болуға және тек қана мемлекеттің мүддесі мен қоғамның береке-бірлігін ойлауға тиіс.

Өкінішке қарай, ішкі саяси дағдарысқа байланысты туындаған сын сағатта негізгі құқық қорғау органдары басшыларының бетпердесі сыпырылып, олардың кәсіби біліксіздігі, қала берді сатқындығы әшкереле болды.

Ата заңға сәйкес жұмыс істейтін орнықты әрі тиімді мемлекеттік институттар жүйесін құру ауадай қажет екені Қаңтар оқиғасынан айқын көрінді. Біз бір ел болып, бұл дағдарысты еңсердік, қиындыққа қасқая қарсы тұрып, одан тіпті шыңдалып шықтық. Азаматтарымыздың бекем бірлігінің және барлық деңгейдегі билік өкілдерінің батыл іс-әрекетінің арқасында алапат апаттың бетін қайтарып, елдегі ахуалды тұрақтандыра алдық. Кейін кейбір қаскөйлер тергеу кезінде халық жауапты сәтте жұдырықтай жұмыла біледі, билік қандай қатерге де қайымқпай төтеп бере алады деп еш күтпегенін мойындады.

– Қаңтар оқиғасынан кейін Сіз түбегейлі саяси реформаларды жүзеге асыруға кірістіңіз. Оны Батыс та мойындап отыр. Енді кешегі күнге оралмайтынымызды аңғартатын «асудан» астық деуге бола ма? Қайтадан кері кетпейтінімізге қандай кепілдік бар?

– Мен саяси реформалардың 2019 жылы басталғанын айтып өттім. Сол кезде Ұлттық қоғамдық сенім кеңесі құрылды. Кеңесте маңызды заңнамалық бастамалар әзірленіп, жүзеге асырылды. Сайлау, саяси партиялар, Парламент туралы заңдарға елеулі өзгерістер енгізілді. Елімізде олигополияның диктатурасы туралы алғаш рет ашық айтыла бастады.

Бұл өзгерістер саяси және экономикалық монополия үстемдік құрып тұрған кезде жалғанды жалпағынан басып жүргендерге қауіп төндірді. Сондықтан олар уақыт тегершігін кері айналдырып, бұрынғы күніне оралу үшін жанталасып бақты. Бұдан еш нәтиже шыққан жоқ.

Қаңтар оқиғасынан кейін бәзбіреулер «енді билік қылбұрауды қатайтып, режімді сақтап қалу үшін барын салады» деп қауіптенді. Бірақ біз керісінше жасадық. Күрделі болса да, дұрыс жолды таңдадық. Саяси жаңғыру үдерісі 2022 жылы тың қарқынмен жалғасты. Реформаның басты міндетінің бірі барынша әділ әрі теңгерімді саяси жүйе құру болды. Оған

қоса, ат басын артқа бұру, яғни саяси өзгерістерді кері қайтару мүмкін болмайтындай, сонымен бірге реформалар қоғамдық өмірдегі қалыпты құбылысқа айналатындай ахуал қалыптастыру маңызды еді. Сол үшін конституциялық реформа аясында кертартпалыққа бірқатар тосқауыл қойылды.

Біріншіден, біз Ата заңның үстемдігін қамтамасыз ететін, конституциялық бақылауды жүзеге асыратын жоғары орган – Конституциялық Сотты қайта қалпына келтірдік. Біреулерге Конституциялық Кеңестің аты ғана өзгергендей көрінуі мүмкін. Шын мәнінде, оның заты түбегейлі өзгерді.

Конституциялық Сот шешімдерінің күшін ешкім жоя алмайды. Оның шешімдеріне, соның ішінде азаматтардың конституциялық құқықтарына қатысты байламдарына күмән келтіруге, Президенттің де еш қақы жоқ.

Ата заңға енгізілуі мүмкін кез келген өзгеріс пен толықтыру Конституциялық Соттың оң қорытындысы болса ғана республикалық референдумға немесе Парламенттің қарауына шығарылады.

Конституциялық Сотта он бір қазы бар екені белгілі. Соның алтауын, яғни көпшілігін, Парламент палаталары тағайындайды. Ал төрағасын Президент тағайындағанымен, міндетті түрде Сенаттың келісімі қажет.

Екіншіден, негізгі ұстанымдар Конституцияда нақты айқындалып, біржола бекітілген. Мысалы, Ата заңның 91-бабына сәйкес, Конституцияда белгіленген мемлекеттің тәуелсіздігі, біртұтастығы мен аумақтық тұтастығы, оны басқару нысаны, Республика қызметінің түбегейлі принциптері және осы жерде айрықша атап өтейін, Президент жеті жыл мерзімге бір рет қана сайланады деген ереже еш өзгермейді.

Үшіншіден, реформалардың нәтижесінде Мәжіліс жаңа сайлау жүйесімен, яғни партиялардың тізімі және бірмандатты округтер арқылы жасақталатын болды. Мәжілістің өкілеттігі де айтарлықтай кеңейді. Бір сөзбен айтсақ, ескі жүйе келмеске кетті. Қазақстандағы саяси реформалар жүйелі ғана емес, ешқашан кері қайтпайтын түбегейлі сипатқа ие болды деп сеніммен айта аламыз. Мұның еліміз үшін айрықша маңызы бар. Себебі ұлттың саяси сана-сезімі түбегейлі өзгерді. Жұрттың құқықтық сауаттылығы мен белсенділігі демократиялық жаңғырудың басты кепіліне айналды. Тоқетерін айтсақ, кері кетуге халықтың өзі жол бермейді және елге жаңа леп әкелген осы өзгерістерді табандылықпен қорғайды. Мен бұған бек сенімдімін.

– Дегенмен, билікті сынап жүргендер, оның ішінде Батыстың өкілдері де, Қазақстанда әлі күнге дейін саяси тұтқындар бар деп жатады. Бұған не дейсіз? – Саяси қудалау бар деп айту үшін цензура, арнаулы заңдар мен жазалаушы органдар болуы керек. Қазіргі Қазақстанда мұның ешқайсысы жоқ. Біздің заңнамамызда азаматтарды саяси көзқарасы үшін қудалауға негіз болатын бірде-бір жарлық, бірде-бір заң, бірде-бір нормативтік құжат жоқ.

Керісінше, реформалардың нәтижесінде адам құқықтарын қорғау жүйесі нығая түсті. Заңдарға қазылардың тәуелсіздігін күшейтетін түзетулер енгізілді. Алқа билердің қарауына жататын істердің аясы кеңейді. Адам құқықтары жөніндегі уәкіл институты толық жұмыс істеп тұр. Оған конституциялық мәртебе берілді. Мен былтыр желтоқсан айында адам құқықтарына қатысты екінші Жарлыққа қол қойдым. Мұның бәрі осы салада дәйекті әрі түбегейлі өзгеріс жасалып жатқанын көрсетеді.

Мемлекеттің басты міндетінің бірі – заңның мүлтіксіз орындалуын, тәртіптің қатаң сақталуын толық қамтамасыз ету. Сондықтан заң бұзған кез келген адам жауапқа тартылады. Ал заң мен тәртіпті сақтау мәселесіне азаматтардың идеологиялық ұстанымы мен саяси көзқарасының еш қатысы жоқ. Заң бәріне ортақ. Кейбіреулер прокуратура органдарының ескертуіне қарамастан, адам түсініп болмайтын кесірілік көрсетіп, заң бұзады. Ондай адамдар өзін заңнан жоғары қойып, «Атың шықпаса, жер өрте» деген ұстаныммен елге танымал болғысы келетін сияқты.

Көптеген тәуелсіз бұқаралық ақпарат құралы жұмыс істеп тұрған, саяси цензура атымен жоқ елде саяси қудалау бар деу қаншалықты орынды?

Ол аз десеңіз, жаңа заң қабылданып, бейбіт жиналыс өткізу үшін рұқсат алудың орнына хабарлау тәртібі енгізілген соң, Қазақстандағы бейбіт жиындардың саны еселеп артты.

Мен түйкілдердің түйінін айқай-шумен алаңда емес, диалог үшін арнайы құрылған орындарда, ең алдымен, Парламентте өркениетті жолмен, салиқалы түрде тарқату керек деп үнемі айтамын.

Қазір Парламентте түрлі көзқарастағы қоғам өкілдерінің мүддесін білдіретін сан алуан саяси күштер бар. Парламенттік оппозиция институты заң жүзінде бекітілді.

Соңғы сайлауда Мәжіліске алты партия өтті. Оның үшеуі алғаш рет депутаттық мандатқа ие болды. Тіпті қазір Парламентте отырған партияның бірі – әуел

бастан оппозициялық ұстанымдағы ұйым.

Көптеген шетелдік сарапшылар мен әріптестер, соның ішінде Батыс елдерінің мамандары, Қазақстандағы демократиялық реформалардың озық үлгіде екенін айтып, оған қолдау білдіріп отыр. Шынымен де, біз геосаяси төңірегімізде ауқымды демократиялық өзгеріс жасап, адам құқықтарын қорғау ісінде зор табысқа жеткен бірден-бір елміз.

– Әлеуметтік желіде Президент Конституцияға қатысты референдум өткізіп, 2026 жылы тағы да сайлауға түсуді жоспарлап отыр деген қауесет тарап жатыр. Бұл рас па?

– Бұл – жалған ақпарат. Бұдан былай әркім ойына келгенін істеп, Ата заңға оңды-солды өзгеріс енгізе алмайды. Ал осындай маңызды мәселеге келгенде, тіпті мүмкін емес. Мен бұған нық сенімдімін. Конституциялық реформа Ата заңға қалай болса солай өзгеріс енгізе беру үшін жасалған жоқ. Президент лауазымына бір-ақ рет сайлану туралы ереже енді ешқашан өзгермейді. Бұл талап мемлекетіміздің тәуелсіздігі, біртұтастығы, аумақтық тұтастығы және басқару нысаны туралы нормалар сияқты мызғымастай етіп бекітілген.

Ақыры осы тақырып қозғалған екен, бұған қатысты кейбір жайтқа кеңірек тоқталып, мән-жайын аша кетейін. Мен жетіжылдық бір ғана мерзім туралы идеяны осыдан 15 жыл бұрын жабық пікірталастарда айтып жүрдім. Сол кезде ұсыныс аса қолдау таба қоймады. Өзім Президент болып сайланғаннан кейін, осы бастамамың артықшылығы мен кемшілігін әбден салмақтап, оны қалай жүзеге асыруға болатыны жөнінде көп ойладым.

Суперпрезидентке тән өкілеттіктерді жою үшін 2022 жылы Конституцияға бірқатар маңызды өзгеріс енгізілді. Мен сол кезде жетіжылдық бір мерзім идеясын қайта ұсындым. Бастамама бүкіл халық қолдау білдірді. Осымен бұл әңгіме төмам. – Экономика тақырыбына ойыссақ. Сіз былтырғы Жолдауыңызда Әділетті Қазақстанның жаңа экономикалық бағдарын жарияладыңыз. Онда 2029 жылға қарай ұлттық экономиканың көлемін екі есе арттырып, 450 миллиард долларға жеткізу көзделген. Алайда Халықаралық валюта қоры мен Дүниежүзілік банктің болжамдарына сенсек, 2023-2024 жылдары ел экономикасының өсімі 3-4 пайыздан аспайды. Мұндай қарқынмен мақсатқа жете аламыз ба?

– Өрине, бұл – жетуге болатын жеке. Халықаралық валюта қорының сарапшылары 2023 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанның Ішкі жалпы өнімі қазіргі бағамен есептегенде 259 миллиард доллардан асады, яғни 2022 жылмен салыстырғанда 15 пайызға артады деп бағалап отыр. Бұл – Орталық Азиядағы ең жоғары ақшалай өсім. Жан басына шаққандағы ішкі жалпы өнім де өсіп келеді. Бұған қатысты болжамды көрсеткіш былтыр 13 мың долларға жуықтады. Оның жыл сайынғы өсімі 1,6 мың доллар болады деп бағалануда. Халықаралық валюта қорының болжамына сәйкес, 2028 жылға қарай бұл көрсеткіш отыз пайыздан да көбірек артып, 16,8 мың долларға жетеді. Шын мәнінде, мен үшін макроэкономикалық көрсеткіштер соншалықты маңызды емес, азаматтардың тұрмыс сапасының іс жүзінде жақсаруы одан әлдеқайда маңыздырақ.

Халқымыз «Жақсы сөз – жарым ырыс» дейді. Үкімет экономиканы басқарудың тың тәсілдерін қолдана алса, жаңа айтылған жақсы болжамдар ақиқатқа айналады. Осы орайда негізгі екі бағытқа тоқталайын. Біріншіден, еліміздің өркендеуіне жол ашатын бірқатар нақты міндетті шешу қажет. Сондай міндеттің бірі – ауқымды өнеркәсіп жобаларын жүзеге асыру. Қыркүйектегі Жолдауда Үкіметке мұндай жобаларды анықтау және Инфрақұрылымды дамыту жоспарын әзірлеу туралы тапсырма берілді. Бұл жобалар ірі бизнес өкілдерімен, институционалды инвесторлармен және сарапшылармен бірге пысықталып, нақты жұмыс жасалып жатыр.

Тағы бір маңызды міндет – инвестиция тарту. Бұл міндетті орындауға жекешелендіру және активтерді қайтару науқандары да септігін тигізеді. Қомақты инвестиция болса, экономика қарқыны үдейе түседі және жаңа мүмкіндіктер пайда болады. Осы орайда мен жақында Инвестиция штабын құру туралы Жарлыққа қол қойдым. Бұл штабқа еліміздегі инвестициялық ахуалды жақсарту және инвестициялық жобаларды сапалы жүзеге асыру үшін ауқымды өкілеттік берілген.

Екінші бағыттағы жұмыс экономиканың барлық саласына қатысты «ойын тәртібін» белгілейтін жүйелі реформаларды жүзеге асыру шараларын қамтиды. Менің тапсырмаммен Үкімет мемлекет пен бизнестің қарым-қатынасын қайта қарауға мүмкіндік беретін жаңа Салық кодексін әзірлеп жатыр. Салық жүйесін жетілдіргенде тек төлем жинау тәсілімен шектеліп қалмау өте маңызды. Бір жағынан, инвесторларға қолайлы жағдай жасау керек. Екінші жағынан, бюджет кірісінің азайып кетпеуіне мән берген жөн. Яғни таразы басын тең ұстау қажет.

Жаңа Бюджет кодексі де – өте маңызды құжаттың бірі. Біз «қазына қаражатына» деген көзқарасымызды өзгертіп, оны тиімді, жөнімен әрі үнемдеп жұмсауға тиіспіз.

Бұл ретте мемлекеттік сатып алу ісін және мемлекет пен жеке сектордың серіктестігін реттейтін жаңа заңдар елеулі рөл атқарады. Осы құжаттар мемлекеттік сатып алу ісінің ашық болуын да қамтамасыз етеді. Сондай-ақ экономиканы дамытуға қажетті қаражат қорын қалыптастыруға септігін тигізеді.

Квазимемлекеттік сектордың тиімділігін арттыруға көп көңіл бөлу қажет. Қазір бұл секторды жаңғырту шаралары айқындалып, іске асырылып жатыр. Сіздің сұрағыңызға жауап бере отырып, мына мәселеге назар аударғым келеді. Өлемдегі экономикалық ахуал біздің елге де салқынын тигізетіні сөзсіз. Алайда кез келген қиындық жаңа мүмкіндікке жол ашады. Үкіметтің жел қайдан соқса да желкенді өзіне оңтайлы бұра алатындай, жан-жақты ойластырған жоспары болуға тиіс. Экономиканың өсімін ынталандыру шаралары мен құрылымдық реформалар қатар жүруі керек. Нақтырақ айтсақ, кәсіпкерлік пен бәсекені дамыту, жекеменшікті қорғау, әділ сот төрелігі болуы өте маңызды. Сонда ғана көздеген мақсаттарымыздың бәріне қол жеткізіп, белгіленген мерзімде ұлттық экономика көлемін екі есе ұлғайта аламыз.

– Несиесін өтей алмай жүрген адамдар біздің газетімізге жиі хат жазып, қоңырау шалады. Жалпы, халықтың қарызға батуы күрделі мәселе болып тұр. Осы мәселені шешу үшін не істеліп жатыр?

– Мен азаматтарымыздың қарызға белшеден батқанына қатты алаңдаймын. Себебі бұл мәселе жұрттың әлеуметтік жағдайына және еліміздегі қаржы жүйесінің тұрақтылығына тікелей әсер етеді. Мен 2019 жылы Мемлекет басшысы ретінде қол қойған алғашқы құжаттың бірі қиын жағдайға тап болған азаматтардың борышын азайту туралы Жарлық еді. Сол уақытта 500 мың адамның кепілсіз алған несиесі кешірілді. Бұл бірреттік шара болатын. Ал 2023 жылы жеке тұлғалардың банкроттығы туралы заң күшіне енді. Мұның бәрі мәселенің ушығып кетпеуіне ықпал етті. Осы жағдайды түбегейлі өзгерту үшін былтырғы Жолдауымда Үкіметке тың шараларды қолға алуды тапсырдым.

Негізінен, бұл жағдайға жұрттың қаржылық сауаттылығының төмендігі себеп болып отыр. Екінші жағынан, тұтыну несиесін беру тәртібін және коллектор ұйымдарының қызметін қатаң реттеу керек.

Сол үшін нақты шаралар қолға алынып жатыр. Мысалы, соңғы жылдары банктер мен микрокредит ұйымдарына қойылатын тұтыну несиесі капиталының көлеміне қатысты талаптар бес есе күшейтілді. Төлеу мерзімі өтіп кеткен берешегі бар адамдарға несие беруге тыйым салынды. Сондай-ақ қарызын уақтылы өтей алмаған борышкерге 90 күннен әрі айыппұл салуға болмайды. Коллектор агенттіктеріне тұрақты тексеру жүргізіледі.

Борышкерлер құқығын қорғау үшін несие беру туралы заңнамаға енгізілетін түзетулер әзірленді. Бұл өзгерістер банктерге, микрокредит ұйымдарына және коллектор агенттіктеріне талапты одан да күшейте түседі. Несиелерді коллектор компанияларына сатуды шектеу ұсынылады. Коллектор компаниялары қарызды өзіне алған соң мәселені реттеп өруге міндетті болады. Банк омбудсменінің өкілеттігі де кеңейтіледі. Қазір бұл құжатты Мәжіліс депутаттары қарап жатыр. Мен бұл бастаманы қолдауға дайынмын. – Қазір көптеген отандасымыз қымбатшылық белең алғанына, тарифтердің өсіп жатқанына, жұмыссыздық мәселесінің шиеленіскеніне және аймақтардағы жалпы ахуалға алаңдап отыр. Күнделікті күйбеңнен және аяқ астынан туындайтын түйткілдерден бас көтере алмай жатқан қазіргі Үкіметтің стратегиялық міндеттерді іске асыруға қауқары бар ма? Сіз Үкімет жұмысының тиімділігіне қандай баға бересіз?

– Кез келген елдің Үкіметі стратегиялық міндеттері мен күнделікті жұмысын қоса атқарады. Бізде де солай. Ең бастысы, тиімді жоспарлау және ресурстарды орынды пайдалану керек.

Үкіметтің қазіргі құрамы былтыр көктемде ғана жасақталды. Конституциялық реформа жасалып, Парламент сайлауы өткен соң алдыңғы Парламенттің де, Үкіметтің де мандаты күшін жойды. Конституцияға сәйкес бұрынғы Үкімет жаңадан сайланған Мәжіліс депутаттарының алдында өз өкілеттігін тоқтатты. Сайлауда ең көп дауыс алған «Аманат» партиясы Премьер-Министрдің кандидатурасын ұсынды. Өрине, партия мұны Президентпен ақылдаса отырып жүзеге асырғанын жасырмаймын. «Аманат» партиясының сайлау алдындағы тұғырнамасының экономикаға қатысты бөлігі қазіргі Үкіметтің бағдарламасы негізінде жасалды.

Бүгінде Үкіметтің өкілеттігі айтарлықтай кеңейді. Қыркүйек айында құрылымы өзгерген Президент Өкімшілігі еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуына қатысты стратегиялық бағыттарға баса назар аударатын болды. Енді Өкімшілік бұрынғыдай

Үкіметті, кейбір министрліктер мен ведомстволарды жетелеп жүрмейді. Президент Әкімшілігі атқарушы биліктің қызметіне араласпай, басты саяси штаб ретінде ғана жұмыс істейді. Осыған дейін екі органның да құзырында болған бірқатар өкілеттік Үкіметке берілді. Түрлі салаға қатысты шешім қабылдау құқығы Үкіметке және басқа да жауапты органдарға өтті. Аймақтардың бюджетке қатысты дербестігі арта түсті. Бір сөзбен айтсақ, қазір Үкіметтің өнімді жұмыс істеуі үшін мүмкіндіктері жеткілікті. Атқарушы билікке жан-жақты ойластырылған іс-қимыл стратегиясы және өз міндетін тиімді жүзеге асыруға деген ынта-жігер ғана қажет. Дербестікке және қосымша өкілеттікке ие болуға ұмтылған Үкімет қалағанын алды. Бірақ «алмақтың да салмағы бар», оларға қойылатын талап та күшейді. Үкімет мұны түсінуге тиіс.

– Еліміздің отын-энергетика кешені мен коммуналдық шаруашылығының үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету – Үкіметтің міндеті. Қазіргі Үкімет бұл міндетін әуірімдеп, әрең атқарып отыр деуге болады. Апаттардың салдарымен күресіп, қыстың көзі қырауда еліміздің түкпір-түкпіріндегі елді мекендерді жылумен, жарықпен, сумен шұғыл қамтамасыз етуге тура келеді. Қалайша осындай жағдай қалыптасып отыр?

– Жылу электр орталықтарындағы және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығындағы мүшкіл ахуал – көп жылғы салғырттықтың салдары. Осы саладағы түйткілдер бір күнде аяқ астынан пайда бола қалған жоқ. Оның бәрі жылдар бойы қордаланған мәселелер екені баршаға мәлім. Өңірлердегі жылу орталықтары мен басқа да құрал-жабдықтардың 80 пайызы әбден тозған. Өткен жылдарда коммуналдық шаруашылыққа салынған инвестиция бұл саланың қажетін өтеуге жеткіліксіз болды.

Электр энергетикасы нысандарында болып жататын кішігірім оқиғаларды дардай қылып көрсетіп, жылумен қамтамасыз ету ісіндегі болмашы олқылықты «қасіретке айналдыруға» ұмтылатын әлеуметтік желідегі белсенділер отқа май құйып, елді дүрбелеңге салып жүр. Бүкіл Қазақстандағы инженерлік инфрақұрылымды толық жаңғырту – өте ауқымды әрі күрделі міндет. Бұл мәселе біртіндеп шешіліп жатыр. Көктем-жаз айларында Үкімет пен әкімдіктер жылу маусымына дайын болу үшін біраз жұмыс жасады. Жағдайы сын көтермейтін бірқатар нысанды жөндеді.

Ең алдымен, күрделі апаттардың алдын алып, үйлерге жылуудың үздіксіз берілуін қамтамасыз ету керек. Бірақ жаңа қуат көздерін ашу, желілерді біртіндеп жаңарту және коммуналдық саланы түгел жаңғырту басты міндет екенін ұмытпаған жөн.

Қазір жылу желілері әрең жұмыс істеп тұр. Үкімет пен әкімдіктер батыл қимылдап, қажетті шараларды дереу қолға алуы керек. Онсыз болмайды.

– Мұның бәрі еліміздегі энергетикалық қауіпсіздік нысандарының жай-күйі көңіл көншітпейтінін білдіреді. Сіз Жолдауыңызда АЭС салу-салмау мәселесі жалпыхалықтық референдум арқылы шешіледі деп мәлімдедіңіз. АЭС «жасыл» энергия саналғанымен, қоғамда бұған қатысты әртүрлі пікір айтылып жүр. Мұндай нысан салу туралы жоспардың геосаяси астары да жоқ емес. Сіздің ұстанымыңыз қандай?

– Қазақстан үшін таза атом энергиясының мәні зор. Бұл – ел экономикасының болашағына тікелей әсер ететін айрықша маңызды мәселе. Біз табиғи уран өндіру көлемі жағынан әлемде бірінші орын аламыз. Ядролық отын компоненттерін де өзіміз өндіреміз. Сол себепті мен еліміздің аумағында АЭС салу жайына айрықша мән беремін. Түптеп келгенде, энергетика қауіпсіздігі мәселесін геосаяси мүдде емес, нақты қажеттілік пен мүмкіндіктер тұрғысынан қарастырып, ғылыми зерттеулер негізінде шешкен жөн. Ел ішінде АЭС құрылысына үзілді-кесілді қарсылық білдіріп жатқандар да бар. Бұл – түсінікті жайт. Көпшілік Семей ядролық полигонының қасіретін ұмыта қойған жоқ. Мұқият назар аударуды қажет ететін басқа да күрделі жайттар бар. Мысалы, жобаның құны мен экологияға әсерін қаперден шығаруға болмайды. Сондықтан бұл бастаманың мән-маңызын ескере отырып, АЭС құрылысына қатысты мәселені жалпыхалықтық референдумға шығаруды ұсындым.

Халқымыз үшін аса маңызды осындай шешімдердің референдум арқылы ғана қабылданатыны 2019 жылғы сайлау алдындағы бағдарламада нақты көрсетілді. «Халық үніне құлақ асатын мемлекет» тұжырымдамасы мен Әділетті Қазақстан қағидаттарының іс жүзінде орындалуы дегеніміз – осы.

Болашақта әлі талай қоғамдық талқылау өткізіледі. Азаматтар референдумда дауыс берген кезде АЭС салуды жақтаған немесе қарсы болған сарапшылардың дәйекті пікірлерін барынша таразылап, ой елегінен өткізіп барып шешім қабылдауға тиіс. АЭС саламыз ба, салмаймыз ба – мұны халық шешеді. – Былтыр сыртқы саясат саласында ауқымды жұмыс атқарылды. Қазақстан түрлі саммиттер мен форумдарда өз ұстанымын барынша салмақты жеткізе білді. Сіз әлемдік деңгейдегі көшбасшылармен көптеген кездесу өткіздіңіз. Әсіресе, өңірлік «С5+» үлгісіндегі

басқосулардың маңызы арта түсті. Мұның бәріне Сіздің әлемдік дипломатиядағы абырой-беделіңіз де белгілі бір дәрежеде ықпал еткені анық. Алдағы уақытта сыртқы саясатымызда қандай айтулы оқиғалар болмақ?

– Қазақстан тиімді әрі салиқалы сыртқы саясат жүргізу арқылы өзінің ұлттық мүддесін қорғап, стратегиялық міндеттерін орындап келеді. Біздің өзгермейтін мақсат-мұратымыз бар. Бұл – еліміздің егемендігі мен аумақтық тұтастығын сақтау, Қазақстан азаматтарының құқықтары мен мүдделерін қорғау, экономикамыздың орнықты дамуына барынша қолайлы жағдай жасау. Мен он жыл Сыртқы істер министрі болғанда осы басымдықтарды айқындауға тікелей атсалыстым. Қазіргідей аумалы-төкпелі геосаяси жағдайда бізге шетелдік серіктестеріміздің бәрімен, әсіресе, көршілерімізбен өзара тиімді ынтымақтастықты дамыту маңызды.

Сіз «С5+» үлгісіндегі ықпалдастықтың өзектілігі артып келе жатқанын дұрыс аңғардыңыз. Орталық Азия – геосаяси ахуалға қатысты өз пайымы бар әрі қарқынды дамып жатқан аймақ. Бүгінде бұл өңір сауда, инвестиция, бизнес, инновация үшін жаңа мүмкіндіктер орны болып отыр. Сол себепті әлем елдері Орталық Азияға айрықша назар аударуда. «С5+» үлгісі маңызды диалог алаңына айналды.

Тұрақты әрі өзара сенімге негізделген жоғары деңгейдегі диалогтар болмаса, аймақтағы мемлекеттердің басқа да ықпалды елдермен қарым-қатынасын қарқынды дамытуы неғайбыл еді. Соңғы жылдары бұл бағытта біршама ілгерілеу бар. Әсіресе, Орталық Азия мемлекеттері басшыларының жыл сайынғы консультативтік кездесулері нәтижелі өтіп келеді. Айтпақшы, Қазақстан төраға ретінде биыл да осындай үлгідегі кездесу ұйымдастырады. 2024 жылы еліміз өңірлік және халықаралық деңгейдегі бірқатар ықпалды ұйымдар мен бірлестіктерге төрағалық ететінін жаңа ғана айтып өттім.

Тағы бір маңызды шара – Астана халықаралық форумы. Биылғы маусым айында өтетін алқалы жиынға әлемнің көптеген көшбасшысы мен жаһандық деңгейдегі компаниялардың жетекшілері қатысады. Жиында климаттың өзгеруі, азық-түлік тапшылығы және энергетикалық қауіпсіздік сияқты барша елдерге ортақ мәселелер талқыланады.

БҰҰ Бас Ассамблеясы аясында Франциямен бірлесіп «One Water Summit» халықаралық форумын өткізу туралы уағдаластықтың мән-маңызы зор. Бұл басқосу климаттың өзгеруіне қатысты жаһандық қозғалысқа сүбелі үлес қосатын жиын болмақ.

– 2024 жылдың наурыз айында Ресейде президент сайлауы өтеді. Бұл оқиға жаһандағы және аймақтағы ахуалға қалай әсер етеді деп ойлайсыз?

– Биыл Ресейде ғана емес, АҚШ-та, Ұлыбританияда, Үндістанда, Әзербайжанда және басқа да мемлекеттерде сайлау өтеді. Сондай-ақ Еуропарламент депутаттары сайланады. Әрине, біз осы сайлау науқандарын жіті бақылап отырамыз. Ресейде өтетін президент сайлауының біз үшін мәні зор екені сөзсіз. Өйткені Астана мен Мәскеу арасында өте жоғары деңгейде қарым-қатынас орнаған. Ресей Қазақстанның негізгі серіктесі әрі одақтасы екені баршаға аян. Өткен отыз жылда мемлекетаралық байланыстардың іргесі беки түсті. Екі ел арасында 300-ден астам шарт пен келісім жасалған. Барлық саладағы екіжақты ынтымақтастық тетіктері жұмыс істеп тұр.

Жоғары деңгейдегі саяси диалог қарқынды дамып келеді. Біз көпжақты құрылымдар арасында, сондай-ақ өңірлік тұрақтылық пен халықаралық қауіпсіздікті қамтамасыз ету барысында ықпалдаса әрекет етеміз. Былтыр Владимир Путин Қазақстанға ресми сапармен келді. Бұл екіжақты қатынасты жандандыра түскен негізгі оқиғалардың бірі болғаны анық. Біз келіссөз барысында мемлекеттеріміздің стратегиялық серіктестігі мен қарым-қатынасы шынайы достық сипатынан айнымайтынын тағы да нақтыладық. Ресей – Қазақстанның негізгі сауда-экономикалық серіктесі. Екі елдің тауар айналымы 2023 жылдың бастапқы 10 айында 21,4 миллиард доллар болды. Өйтетін жөні де бар, біздің шекарамыз құрлықтағы ең ұзын шекара саналады.

Ғылым-білім және мәдени-гуманитарлық саладағы қарым-қатынасты нығайтуға әрдайым айрықша мән беріледі. Биыл орыстың ұлы ақыны Александр Пушкиннің туғанына 225 жыл толады. Бұл – Ресей ғана емес, Қазақстан үшін де маңызды оқиға. Өйткені Пушкин – хәкім Абай сияқты, қос халықтың достығы мен мәдени байланыстарының басты символының бірі. Ресей Федерациясының әлемдік саясатта аса маңызды рөл атқаратынын және БҰҰ Қауіпсіздік Кеңесінің тұрақты мүшесі екенін ұмытпаған жөн. Ресей Президенті Владимир Путин – сөзімен де, ісімен де жаһандық ахуалға ықпал ететін тұлға. Ресейдің ұстанымымен бүкіл әлем санасатыны жасырын емес. Бұл мемлекеттің қатысуынсыз дүние жүзінде бірде-бір проблема шешілмейді. Ол айдан анық. Сондықтан Ресей секілді алпауыт елдегі президент

сайлауының халықаралық мән-маңызы қашанда жоғары және оған әлемнің көптеген елі назар аударады.

– Еліміздің сыртқы саясатында Қытаймен қарым-қатынас маңызды рөл атқарады. Соңғы жылдары Қазақстан қоғамының шығыстағы көршіге деген көзқарасы жақсара бастағаны байқалады. Болашақта ҚХР-мен ынтымақтастық қалай өрбиді? – Бүгінде Қазақстан мен Қытайдың қарым-қатынасы достық, тату көршілік және мәңгілік стратегиялық серіктестік рухында қарқынды дамып келеді. Біз Төраға Си Цзиньпинмен бірге Қазақстан мен Қытай арасындағы ынтымақтастықтың жаңа «алтын отыз жылдығына» қадам бастық. Мен былтыр Қытайға бір емес, екі мәрте сапармен бардым. Бұл – елдеріміз арасындағы тығыз ықпалдастықтың айқын дәлелі. Қытай көшбасшысымен Сианьда және Бейжіңде мазмұнды келіссөздер жүргізіп, маңызды

уағдаластықтарға қол жеткіздік. Оны жүзеге асырудың нақты жолдарын белгіледік. Осындай жеке жүздесулер Астана мен Бейжіңнің байланыстары жоғары деңгейде екенін көрсетеді. Бүгінде қазақ-қытай қатынастары көпке үлгі болып отыр деп сеніммен айта аламын.

Екі елдің өзара тауар айналымы жыл санап артып келеді. Оның көлемі 2023 жылдың 10 айдағы қорытындысы бойынша 24,3 миллиард долларға жетті. Бұл – жаңа рекорд! Қазір экспортқа шығарылатын отандық тауар түрлерін көбейтіп, ҚХР-ға жүк тасы-малын арттыру үшін белсене жұмыс істеп жатырмыз. Қытай бұрыннан Қазақстан экономикасына мол қаржы құйған ірі инвесторлардың қатарына кіреді. Осы уақытқа дейін ҚХР елімізге 24 миллиард доллар инвестиция салды.

Қытаймен ортақ шекарамыздың болуы, Шығыс пен Батыстың арасындағы ұтымды жерде тұрғанымыз қытай тауарларын түрлі бағытқа Қазақстан аумағы арқылы тасымалдауға зор мүмкіндік береді. Өйткені Бейжіңде жоғары деңгейде өткен «Бір белдеу, бір жол» атты үшінші форум аясында бірқатар маңызды құжатқа қол қойылды. Соның ішінен Транскаспий халықаралық көлік дәлізін бірлесе дамыту жөніндегі келісімді және «Аяғөз – Тачон» бағытындағы темір жол құрылысы туралы меморандумды атап өтуге болады. Бұл келісімдер еліміздің көлік-логистика саласына тың серпін беретініне сенімдімін. Қазақстан Қытайдың «Бір белдеу, бір жол» мегажобасын толығымен қолдайды. Былтыр қазан айында Бейжіңде өткен форумда сөйлеген сөзім – осының тағы бір дәлелі. Қазақстан мен Қытай арасында визасыз жүру режимі күшіне енді. Мұның мәні зор. Енді отандастарымыз көрші елге емін-еркін барып, келе алады. Азаматтарымыз осы мүмкіндікті оңтайлы пайдаланады деп үміттенемін.

Еліміздегі Қытайға қатысты баяғы қасаң түсініктерге негізделген немесе бізге сырттан таңылған жөнсіз үрей болмауға тиіс. Қазіргі Қытай – өте жоғары дамыған, соның ішінде озық технология саласында зор табысқа жеткен мемлекет. Мұны бүкіл әлем мойындап отыр. Сондықтан шығыстағы көршімізбен ынтымақта болу, достық қарым-қатынас пен өзара сенімнің артықшылықтарын тиімді пайдалану Қазақстан үшін аса маңызды.

– Сіз жақында өткен «Парыз» және «Алтын сапа» сыйлықтарының лауреаттарын марапаттау рәсімінде отандастарымызды тек қана алға қарап, алысты көздейтін мақсатқа ұмтылуға шақырдыңыз. Ескілікке тым бой ұрмау, өсіп-өркендеу жолынан айнымау керектігін атап өттіңіз. Осы арқылы нені меңзедіңіз? Қоғам не нәрсеге мән беруі қажет деп ойлайсыз? – Күнделікті міндеттерден бөлек, ұзақ мерзімге арналған мақсаттарға ден қоюдың мәні зор. Біз болмашы нәрселерге баса назар аударып, ұсақ-түйекті талқылауға бүкіл күш-қуатымызды сарп етеміз. Одан да сорақысы, әлдекімдердің жалған сөзіне еріп, арамгер боламыз. Мұндай пайдасыз істерге алаңдап, ұлттық стратегиялық бағдарынан жаңылмауға тиіспіз.

Баяғыда ұлы халық болғанбыз деп масаттанып немесе бұрынғы өкпе-реніштерді қоздатып, қызылкенірдек болып айтысудың қажеті қанша?! Бұлай ескілікке бой ұрғуа өсте болмайды. Өлбетте, тарих – біздің жалпы-ұлттық бірегейлігіміздің маңызды бөлігі. Сондықтан мемлекет дәл қазір бұл бағытта жүйелі жұмыс жүргізіп отыр. Атап айтсақ, түрлі тақырыптағы кітаптар көптеп шығарылуда. Жаңа ғылыми мекемелер құрылып, бұрынғы институттар жаңғыртылып жатыр. Жақында сталиндік репрессия құрбандарын ақтау жөнінде ауқымды зерттеу жұмысы аяқталды. Бір сөзбен айтқанда, сан ғасырлық тарихымызды зерттеу, тарихи әділдікті қалпына келтіру біздің негізгі міндетіміздің бірі болып қала береді.

Алайда біздің бұрын кім болғанымыздан қазір кім екеніміз, ең бастысы, болашақта кім болатынымыз әлдеқайда маңызды. Сондықтан қандай қиындықтан өткенімізді бағамдайтын кезде ғана ауызбіршілік танытпай, баянды болашаққа да бірге қадам басуымыз қажет. Біз өткенді аңсаумен өмір сүрмеуіміз керек. Керісінше, келешегімізді кемел етуге ұмтылып, ұлт-

тың ұлылығын нақты іспен дәлелдеуге тиіспіз. Дүниетанымымызға жат мәдениеттерге көзсіз еліктеуден, жалған патриотизмнен, даңғойлық пен дарақылықтан сақтануымыз керек. Халқымыздың бойындағы кемшіліктерге көз жұма қарамай, одан арылуымыз қажет. Мұның бәрі күн сайын құбылған тұрлаусыз заманда өмір сүріп жатқан Қазақстанның келешегі үшін айрықша маңызды.

Сондықтан ұлтымыз өсіп-өркендесін десек, біз жақсыдан үйреніп, жаманнан жирене білуіміз керек. Қоғамда еңбекқорлық пен жасампаздық жоғары баалануға, білімпаздық пен жаңашылдық салтанат құруға тиіс. Сондай-ақ өмірге деген байсалды және байыпты көзқарас басым болғаны жөн. Ашығын айтайын, өзін «ұлттың қаймағымыз» деп санайтын кейбір зиялы қауым өкілдері осы миссиясын өз деңгейінде атқарып жүрген жоқ. Олар ұлтқа үлгі-өнеге көрсетудің орнына, ұсақ-түйек әңгімелерді қоздатудан, әдеттегідей «біздің халық аса данышпан» деп қайталай беруден немесе қара басының қамын күйттеп, билікке «жағдайымды жасамады» деп өкпе артудан аса алмай отыр. Осылайша, ұлттық идеологияның даму жолында жалғандыққа жол беріледі.

Біз озық ойлы ұлт ретінде халқымызды ыдырататын емес, біріктіретін жолды таңдап, тек қана алға қаруымыз керек. Жалпыұлттық құндылықтар бәрінен жоғары тұруға тиіс. Бұл туралы үнемі айтып жүрмін. Тағы да қайталаймын, еңбекқорлық, білімпаздық, кәсібилік, бірлік, ынтымақ, жанашырлық, іскерлік, бастамашылдық, адалдық, қарапайымдылық және үнемшілдік – нағыз отаншыл, адал азаматқа тән қасиеттер мен құндылықтар. Халқымыздың қуатын арттырып, табысқа жетелейтін осындай қасиеттер мен құндылықтарды жан-жақты дәріптеп, ұрпақ санасына сіңіру арқылы ғана сапалы ұлтқа айнала аламыз.

– Тағы бір мәселені айтпай кетуге болмас. Кейінгі кезде қоғамда зорлық-зомбылық пен қатыгездік белең алып барады. Әйелдер мен балалардың әлімжеттік көргені, соққыға жығылғаны туралы ақпарат күн сайын шығады. Осындай қылмыстардың тамырына балта шауып, біржола тосқауыл қою үшін мемлекет тарапынан не істеліп жатыр?

– Мұндай қылмыстардың алдын алып, жолын кесу үшін менің тапсырмаммен нақты шаралар қабылданды. Әйелдер мен балаларға жасалған зорлық-зомбылыққа қатысты қылмыстарды тергеумен әйел тергеушілер айналысатын болды. Сондай-ақ ішкі істер органдарында әйелдерді зорлық-зомбылықтан қорғаумен шұғылданатын мамандардың штаты қалпына келтіріліп, олардың құзыреті күшейтілді. Біз мұнымен шектелген жоқпыз. Былтыр отбасындағы тұрмыстық құқық бұзушылықпен күрес тәсілдерін қайта қарадық. 1 шілдеден бастап полиция жәбірленушінің шағымын емес, қылмыстың анықталуын негізге алып, қылмыстың істі тіркеуге көшті. Яғни мұндай қылмыстарға қатысты іс қозғау үшін зорлық-зомбылықтан жапа шеккен адамның арызы қажет емес. Тұрмыстық зорлық-зомбылық жасағандарға әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік едәуір күшейтілді. Жәбірленуші қайта-қайта қысымға ұшырамауы үшін бұдан былай мұндай іске қатысты тараптарға екінші рет татуласу мүмкіндігі берілмейтін болды. Сондай-ақ Мәжілістің бір топ депутаты халыққа Жолдауымның аясында тұрмыстық зорлық-зомбылыққа қарсы күрестің жаңа әрі тиімді шараларын қарастыратын заң жобасын әзірлеп жатыр. – Өткен жылдың қараша айында ер адамның әйелін өлтіруі қоғамда үлкен дүрбелең туғызды. Осы оқиғадан кейін әлеуметтік желіде әйелдер мен балаларға тұрмыстық зорлық-зомбылық жасағандарға жазаны қатайту туралы бейресми петиция жарияланып, оған өте көп қол жиналды. Алайда «Петициялар туралы» заң биыл сәуір айында ғана күшіне енеді. Сондықтан бұл петиция заңсыз деген сөз шықты. Көпшілік «Жабулы қазан жабулы күйінде қалады» деп алаңдап отыр. Турасын айтыңызшы, Сіз тұрмыстық зорлық-

зомбылық үшін жазаны қатайтуды қолдайсыз ба? – Мен елімізде «заң мен тәртіп» қағидатының орныға түскенін қалаймын. Сондықтан нақты жауап берейін, тұрмыстық зорлық-зомбылыққа қатысты жазаны қатайтуды толық қолдаймын. Сіз айтқан петиция заң талабына сай келсе де, келмесе де, азаматтардың пікірі міндетті түрде ескеріледі. Оған күмән болмасын. Сонымен қатар қоғамда озбырлық пен зорлық-зомбылықтың кез келген түріне мүлдем төзбейтін түсінік қалыптаспаса, заңға енгізілген өзгерістерден аса қайыр болмайды. Жұрт зорлық-зомбылық жасағандарға жазаны қатайтуды талап ете тұра, қылмыс әлеміндегі шытырман оқиғаларға таңдай қағып, фильмдердің заңды белден басатын кейіпкерлерін ғана емес, тіпті шынайы өмірдегі көнігі қылмыскерлердің өзін пір тұтып жатады. Бұл жағдай бір-біріне мүлде керісін және өте оғаш көрінеді. Солай емес пе?! Біз қоғамды ішінен ірітетін, адамгершілікке жат қылықтарды ақтауды көздейтін кез келген әрекетке және құқықтық нигилизмге тұтас ел болып тосқауыл қоюымыз керек.

Біз заңсыздық пен қатыгездікке бір кісідей, батыл қарсы тұруымыз қажет. Сондай-ақ қоғам нормалар мен ережелердің және жалпы адамзатқа ортақ құндылықтардың аяқасты болуын қатаң айыптап, онымен бірлесу күресуі керек.

– Өзіңізбен бірге жұмыс істейтін азаматтар Сізді өте талапшыл басшы дейді. Кадр саясатында қандай қағидатқа сүйенесіз? Қол астыңыздағы қызметкерлермен қарым-қатынасыңыз қандай? – Мемлекеттік қызметшілер өзіне жүктелген міндетті мінсіз атқаратын кәсіби маман ғана болмауы керек. Олар әрдайым бастамашыл, нақты ісімен елге пайда әкелетін және өзгерістердің өміршеңдігін халыққа көрсете алатын азамат болуы қажет. Сондай-ақ олар білімді-білікті ғана емес, сөзі мен ісі үйлесетін, тиянақты, тәртіпті және арлы адам болуы шарт. Қарамағымда қызмет істейтін азаматтардың маған емес, Әділетті Қазақстанды құру идеясына адалдығы әлдеқайда маңызды.

Барлық деңгейдегі шенеуніктер мен басшылар қоғамның тамырын тап баса білуге, азаматтардың мұң-мұқтажын тыңдап-түсінуге, соған сәйкес дер кезінде нәтижелі шаралар қабылдауға және дұрыс шешім шығаруға қабілетті болуы керек. Бұл – ең басты талап. Олар «адам мемлекет үшін емес, мемлекет адам үшін» деген қағидатты берік ұстануға тиіс. – Кадр мәселесін одан әрі жалғастырсақ. Реформалардың нәтижесінде көптеген дарынды жас мемлекеттік қызметте өздерінің қарым-қабілетін көрсетуге мүмкіндік алды. Қазір олар Парламентте, мәслихаттарда, министрліктерде және басқа да мекемелерде жұмыс істеп жүр. Сіз жаңа буын өкілдерін ұдайы қолдап келесіз. Алайда жас басшыларға тәжірибе мен пайым-парасат жетіспейді деген пікір айтылады. Сіз қалай ойлайсыз?

– Мен қазақ елінің жастарына сенемін. Сондықтан олардың атқарушы және заң шығарушы билік тармақтарында қызмет етуіне жол ашатын кешенді шаралар қабылданды. Президенттік жастар кадр резерві жасақталды. Іріктеудің бірнеше сатысынан өткен кәсіби жас мамандар мемлекеттік қызметте басшылық лауазымдарға тағайындала бастады. Саяси реформалар аясында партиялардың сайлау тізімін жасақтағанда және депутат мандатын бөлгенде әйелдер, жастар және мүмкіндігі шектеулі жандар үшін квота енгізілді. Соның нәтижесінде көптеген отаншыл жас Мәжіліс және мәслихат депутаты атанды. Өкілетті билікте жастардың үні жарқын естіле бастады. Осындай нақты қадамдар билік органдарының құрамын жаңартуға тың серпін берді.

Қазір өлем жыл сайын емес, күн сайын өзгеріп жатыр. Жаңа технологиялар, мамандықтар және салалар пайда болуда. Жұмысты ұйымдастырудың және басқарудың әдіс-тәсілдері қайта қаралуда. Осындай жағдайда жаңа кәсіби дағдыларды меңгеруге және озық білімін тиімді пайдалануға қабілетті жастардың рөлі арта түседі. Ойы

ұшқыр жастарымыз болашақты бағамдай алады әрі дәйекті дамуға ұмтылады. Сондықтан оларға парасатпайым жетіспейді деген пікірмен келісе алмаймын. Бірақ билік құрылымдарына аға буынның тәжірибесі де, жас ұрпақтың жаңа идеялары да керек. Бұл жерде эксперимент жасаудың қажеті жоқ. Кейбір сарапшысымақтар «Президент Тоқаев жүйені тұралатып тастады, ешқандай өзгеріс болған жоқ, ескі кадрлар орнында қалды» деген сыңар-жақ пікірін тықпалаудан танбай жүр. Мұның астарында қоғамның шырқын бұзып, мемлекеттілігіміздің іргесін шайқайтын пасық ниет жатыр. Асығыстықтың салдары ауыр болуы мүмкін.

Жас басшыларға көбіне тәжірибе жетіспейді. Менмендігі және өзіне деген сыни көзқарастың әлсіздігі кейде олардың өз қарым-қабілетін жоғары деңгейде көрсетуіне кедергі келтіреді. Соған қарамастан, біз жаңа буыннан шыққан кәсіби мамандарға мүмкіндік беріп келеміз. Бұл саясат алдағы уақытта да жалғасын табады.

– Тұңғыш Президенттің мемуары қоғамда қызу талқыланды. Сіз де ол кітапты оқыған шығарсыз. Көптеген шешім мен оқиғаға тікелей куә болған адам ретінде қандай әсер алдыңыз? Өзіңіздің мемуар жазатын ойыңыз бар ма?

– Бұл кітап тәуелсіз мемлекет құру ісінің жылнамасы ретінде оқырман қызығушылығын туғызады деп ойлаймын. Кезінде бір айтқыш «Мемуарда шындықтың жартысы айтылса да, ол тарихи оқиғалардың ауқымын бағамдауға жеткілікті» деген екен.

Нұрсұлтан Назарбаев – бірнеше дәуірге куә болған тарихи тұлға. Ол өз мансабын комсомол белсендісі ретінде Хрущев заманында бастап, арада алпыс жылдан астам уақыт өткеннен кейін қызметтен кетті. Қазақстанның тәуелсіз мемлекет болып қалыптасуына қосқан үлесін бәрі біледі. Ол – әділ тарихи бағасын алуға лайық адам.

Мен мемуарларды, публицистикалық шығармаларды, саяси очерктерді әрдайым ыждағатпен оқимын. Ал сұраққа келсек, мен үшін қазіргі кезең мемуар жазып отыратын уақыт емес.

– Жұрттың айтуынша, Сіз кезінде өңір басшыларына Өзіңізді ұшақтан гүлмен қарсы алуға, аста-төк дастарқан жаюға, думандатып концерт, шоу өткізуге тыйым салыпсыз. Сол рас па?

– Президент ретінде алғаш рет ел аралауға шыққанымда, әкімдер салтанатты шаралар ұйымдастыруға, көл-көсір дастарқан жаюға, билбордтар орнатуға тырысты. Қазір мұның бәрі тыйылды. Мен облыстарға жұмыс бабымен ғана барамын. Уақыт өте келе жергілікті жерлерде де осындай жұмыс дағдысы қалыптасатынына сенімдімін. Халықты жинап, қыруар қаржы шығындап, салтанатты шаралар ұйымдастыру біржола тоқтатылады. – Қасым-Жомарт Кемелұлы, мазмұнды сұхбат бергеніңіз үшін рахмет айтамыз. Жаңа жылда айтулы оқиғалар көп болады деп сенеміз. Сұхбатымыздың соңында тағы бір сұрақ қояйын. 2024 жылды қалай қарсы алдыңыз?

– Жаңа жыл – әрине, күнтізбенің жаңа парағын ашатын маңызды меже. Осы сәтте өткен жылды қорытындылап, келешекке жоспар құру әдетке айналған. Бір жағынан, Жаңа жыл мен үшін қастерлі мереке емес. Оның үстіне, өзіміздің төл жаңа жылымыз – Өз Наурызды естен шығармаған жөн. Бұл мейрам – тіршілікті түлете келетін нағыз табиғи жыл басы. Наурыз – жаңару мен жаңғырудың символы. Сондықтан төл мерекеміздің мазмұнын байытып, оны барынша ерекшелеп, жаңаша атап өтуіміз керек. Бұл қадам қоғамды ұйыстырып, ұлттық бірегейлігімізді айшықтап, ел бірлігін нығайта түсуге ықпал етеді деп сенемін. Сөз соңында барша халқымызға бақ-береке тілеймін! Ең бастысы, еліміз аман, жұртымыз тыныш болсын! Қастерлі Қазақстанымыз өсіп-өркендей берсін!

Әңгімелескен –
Дихан ҚАМЗАБЕКҰЛЫ

ЖОБА

Егіндікөл аудандық мәслихатының 2018 жылғы 18 мамырдағы

№ 6С26-4 «Егіндікөл ауылы және Егіндікөл ауданының ауылдық елді мекендердегі бағалау аймақтарының шекаралары және жер учаскелері үшін төлемақының базалық ставкаларына түзету коэффициенттерін бекіту туралы» шешімнің күші жойылды деп тану туралы

«Құқықтық актілер туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Егіндікөл аудандық мәслихаты ШЕШТІ:

1. Егіндікөл аудандық мәслихатының «Егіндікөл ауылы және Егіндікөл ауданының ауылдық елді мекендердегі бағалау аймақтарының шекаралары және жер учаскелері үшін төлемақының базалық ставкаларына түзету коэффициенттерін бекіту туралы» 2018 жылғы 18 мамырдағы № 6С26-4 (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6658 болып тіркелген) шешімнің күші жойылды деп танылсын.

2. Осы шешім алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Аудандық мәслихаттың
төрағасы

Қ. Шынтеміров

Председатель
районного маслихата

К. Шинтемиров

ПРОЕКТ

О признании утратившим силу решения Егиндыкольского районного маслихата от 18 мая 2018 года № 6С26-4

«Об утверждении границ оценочных зон и поправочных коэффициентов к базовым ставкам платы за земельные участки села Егиндыколь и сельских населенных пунктов Егиндыкольского района»

В соответствии с Законом Республики Казахстан «О правовых актах» Егиндыкольский районный маслихат РЕШИЛ:

1. Признать утратившим силу решение Егиндыкольского районного маслихата «Об утверждении границ оценочных зон и поправочных коэффициентов к базовым ставкам платы за земельные участки села Егиндыколь и сельских населенных пунктов Егиндыкольского района» от 18 мая 2018 года № 6С26-4 (зарегистрировано в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов № 6658).

2. Настоящее решение вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования.

Егіндікөл аудандық мәслихатының 2023 жылғы 22 желтоқсандағы № 8С13-2 «2024 - 2026 жылдарға арналған аудандық бюджет туралы» шешімі

Решение Егиндыкольского районного маслихата от 22 декабря 2023 года № 8С13-2 «О районном бюджете на 2024-2026 годы»

Қазақстан Республикасының Бюджет кодексінің 9 бабының 2 тармағына, 75 бабының 2 тармағына, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 6-бабы 1-тармағының 1-тармақшасына сәйкес Егіндікөл аудандық мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

- 2024 – 2026 жылдарға арналған аудандық бюджет тиісінше 1, 2, 3- қосымшаларға сәйкес, оның ішінде 2024 жылға келесі көлемдерде бекітілсін:
 - кірістер – 1 303 871,0 мың теңге, оның ішінде: салықтық түсімдер – 337 884,0 мың теңге; салықтық емес түсімдер – 2 926,0 мың теңге; негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер – 20 694,0 мың теңге; трансферттер түсімі – 942 367,0 мың теңге;
 - шығындар – 1 303 871,0 мың теңге;
 - таза бюджеттік кредиттеу – 6 142,0 мың теңге, оның ішінде: бюджеттік кредиттер – 16 551,0 мың теңге; бюджеттік кредиттерді өтеу – 10 409,0 мың теңге;
 - қаржы активтерімен операциялар бойынша сальдо – 0 мың теңге, оның ішінде: қаржы активтерін сатып алу – 0 мың теңге; мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер – 0 мың теңге;
 - бюджет тапшылығы (профициті) – -6 142,0 мың теңге;
 - бюджет тапшылығын қаржыландыру (профицитін пайдалану) – 6 142,0 мың теңге; қарыздар түсімі – 16 551,0 мың теңге; қарыздарды өтеу – 10 409,0 мың теңге; бюджет қаражатының пайдаланылатын қалдықтары – 0 мың теңге.
- 2024 жылға арналған аудандық бюджетте облыстық бюджеттен 2024 жылға 655 748,0 мың теңге сомасында субвенция қарастырылғаны ескерілсін.
- 2024 жылға арналған аудандық бюджетте аудандық бюджеттен ауыл және ауылдық округтердің бюджеттеріне берілетін 158 232,0 мың теңге сомасындағы субвенция көлемінің қарастырылғаны ескерілсін, соның ішінде:

Абай ауылы	14 519,0 мың теңге;
Спиридоновка ауылы	25 186,0 мың теңге;
Бауман ауылы	24 539,0 мың теңге;
Буревестник ауылы	14 012,0 мың теңге;
Егіндікөл ауылы	15 299,0 мың теңге;
Қоржынкөл ауылы	17 370,0 мың теңге;
Алакөл ауылдық округі	17 733,0 мың теңге;
Ұзынкөл ауылдық округі	15 088,0 мың теңге;
Жалманқұлақ ауылдық округі	14 486,0 мың теңге.
- 2024 жылға арналған аудандық бюджетте республикалық бюджеттен нысаналы трансферттер және бюджеттік кредиттер қарастырылғаны ескерілсін, 4-қосымшаға сәйкес.
- 2024 жылға арналған аудандық бюджетте облыстық бюджеттен нысаналы трансферттер қарастырылғаны ескерілсін, 5-қосымшаға сәйкес. Көрсетілген нысаналы трансферттер сомаларын бөлу аудан әкімдігінің қаулысымен анықталады.
- 2024 жылға арналған облыстық бюджеттің шығыстарының құрамында ауылдық округтер мен ауылдардың бюджеттеріне 6-қосымшаға сәйкес нысаналы трансферттердің көзделгені ескерілсін. Көрсетілген нысаналы трансферттер сомаларын бөлу аудан әкімдігінің қаулысымен анықталады.
- 2024 жылға арналған аудандық бюджетте республикалық бюджеттен мамандарға әлеуметтік қолдау шараларын көрсетуді іске асыру үшін бөлінген бюджеттік кредиттер бойынша негізгі қарызды өтеу сомалары 10 409,0 мың теңге сомасында көзделгені ескерілсін.
- Жергілікті атқарушы органның 2024 жылға арналған резерві 4 000,0 мың теңге сомасында бекітілсін.
- Осы шешім 2024 жылдың 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егіндікөл аудандық мәслихатының төрағасы

Қ. Шынтеміров

Егіндікөл аудандық мәслихатының 2023 жылғы 22 желтоқсандағы № 8С13-2 шешіміне 1 қосымша

2024 жылға арналған аудандық бюджет

Санаты	Сыныбы		Сума, мың теңге
	Кіші сыныбы	Атауы	
		I. Кірістер	1 303 871,0
1		Салықтық түсімдер	337 884,0
	01	Табыс салығы	40 378,0
	1	Корпоративтік табыс салығы	37 997,0
	2	Жеке табыс салығы	2 381,0
	03	Әлеуметтік салық	228 135,0
	1	Әлеуметтік салық	228 135,0
	04	Меншікке салынатын салықтар	24 606,0
	1	Мүлікке салынатын салықтар	24 606,0
	05	Тауарларға, жұмыстарға және қызметтерге салынатын ішкі салықтар	39 465,0
	2	Акциздер	442,0
	3	Табиғи және басқа да ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер	36 014,0

В соответствии с пунктом 2 статьи 9, пунктом 2 статьи 75 Бюджетного кодекса Республики Казахстан, подпунктом 1) пункта 1 статьи 6 Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан» Егиндыкольский районный маслихат РЕШИЛ:

- Утвердить районный бюджет на 2024-2026 годы, согласно приложениям 1, 2, 3 соответственно, в том числе на 2024 год в следующих объемах:
 - доходы – 1 303 871,0 тысяч тенге, в том числе: налоговые поступления – 337 884,0 тысяч тенге; неналоговые поступления – 2 926,0 тысяч тенге; поступления от продажи основного капитала – 20 694,0 тысяч тенге; поступления трансфертов – 942 367,0 тысяч тенге;
 - затраты – 1 303 871,0 тысяч тенге;
 - чистое бюджетное кредитование – 6 142,0 тысяч тенге, в том числе: бюджетные кредиты – 16 551,0 тысяч тенге; погашение бюджетных кредитов – 10 409,0 тысяч тенге;
 - сальдо по операциям с финансовыми активами – 0 тысяч тенге, в том числе: приобретение финансовых активов – 0 тысяч тенге; поступления от продажи финансовых активов государства – 0 тысяч тенге;
 - дефицит (профицит) бюджета – -6 142,0 тысяч тенге;
 - финансирование дефицита (использование профицита) бюджета – 6 142,0 тысяч тенге; поступление займов – 16 551,0 тысяч тенге; погашение займов – 10 409,0 тысяч тенге; используемые остатки бюджетных средств – 0 тысяч тенге.
- Учесть, что в районном бюджете на 2024 год предусмотрена из областного бюджета субвенция на 2024 год в сумме 655 748,0 тысяч тенге.
- Учесть, что в районном бюджете на 2024 год предусмотрены объемы субвенций, передаваемых из районного бюджета бюджетам сел и сельских округов, в сумме 158 232,0 тысячи тенге, в том числе:

село Абай	14 519,0 тысяч тенге;
село Спиридоновка	25 186,0 тысяч тенге;
село Бауманское	24 539,0 тысяч тенге;
село Буревестник	14 012,0 тысяч тенге;
село Егиндыколь	15 299,0 тысяч тенге;
село Коржинколь	17 370,0 тысяч тенге;
Алакольский сельский округ	17 733,0 тысяч тенге;
Узынкөлский сельский округ	15 088,0 тысяч тенге;
Жалманқулақский сельский округ	14 486,0 тысяч тенге.
- Учесть, что в районном бюджете на 2024 год предусмотрены целевые трансферты и бюджетные кредиты из республиканского бюджета, согласно приложению 4. Распределение указанных сумм целевых трансфертов определяется постановлением акимата района.
- Учесть, что в районном бюджете на 2024 год предусмотрены целевые трансферты из областного бюджета, согласно приложению 5. Распределение указанных сумм целевых трансфертов определяется постановлением акимата района.
- Учесть, что в составе расходов районного бюджета на 2024 год предусмотрены целевые трансферты бюджетам сельских округов и сел, согласно приложению 6. Распределение указанных сумм целевых трансфертов определяется постановлением акимата района.
- Учесть, что в районном бюджете на 2024 год предусмотрены суммы погашения основного долга по бюджетным кредитам, выделенных из республиканского бюджета для реализации мер социальной поддержки специалистов в сумме 10 409,0 тысяч тенге.
- Утвердить резерв местного исполнительного органа района на 2024 год в сумме 4 000,0 тысяч тенге.
- Настоящее решение вводится в действие с 1 января 2024 года.

Председатель Егиндыкольского районного маслихата

К. Шинтемиров

Приложение 1 к решению Егиндыкольского районного маслихата от 2 декабря 2023 года № 8С13-2

Районный бюджет на 2024 год

Категория	Класс	Подкласс	Наименование	Сумма, тысяч тенге				
					1	01	I. Доходы	1 303 871,0
							Налоговые поступления	337 884,0
			01	Подоходный налог	40 378,0			
			1	Корпоративный подоходный налог	37 997,0			
			2	Индивидуальный подоходный налог	2 381,0			
			03	Социальный налог	228 135,0			
			1	Социальный налог	228 135,0			
			04	Налоги на собственность	24 606,0			
			1	Налоги на имущество	24 606,0			
			05	Внутренние налоги на товары, работы и услуги	39 465,0			
			2	Акцизы	442,0			
			3	Поступления за использование природных и других ресурсов	36 014,0			
			4	Сборы за ведение предпринимательской и профессиональной деятельности	3 009,0			

	4	Кәсіпкерлік және кәсіби қызметті жүргізгені үшін алынатын алымдар	3 009,0				
08		Зандық маңызы бар әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілетті бар мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар бергені үшін алынатын міндетті төлемдер	5 300,0	08		Обязательные платежи, взимаемые за совершение юридически значимых действий и (или) выдачу документов уполномоченными на то государственными органами или должностными лицами	5 300,0
	1	Мемлекеттік баж	5 300,0		1	Государственная пошлина	5 300,0
2		Салықтық емес түсімдер	2 926,0	2		Неналоговые поступления	2 926,0
	01	Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер	2 626,0		01	Доходы от государственной собственности	2 626,0
	5	Мемлекет меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер	2 612,0	5		Доходы от аренды имущества, находящегося в государственной собственности	2 612,0
	7	Мемлекеттік бюджеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	14,0	7		Вознаграждения по кредитам, выданным из государственного бюджета	14,0
	06	Басқа да салықтық емес түсімдер	300,0	06		Прочие неналоговые поступления	300,0
	1	Басқа да салықтық емес түсімдер	300,0		1	Прочие неналоговые поступления	300,0
3		Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	20 694,0	3		Поступления от продажи основного капитала	20 694,0
	03	Жерді және материалдық емес активтерді сату	20 694,0		03	Продажа земли и нематериальных активов	20 694,0
	1	Жерді сату	20 694,0		1	Продажа земли	20 694,0
4		Трансферттер түсімі	942 367,0	4		Поступления трансфертов	942 367,0
	02	Мемлекеттік басқарудың жоғары тұрған органдарынан түсетін трансферттер	942 367,0		02	Трансферты из вышестоящих органов государственного управления	942 367,0
	2	Облыстық бюджеттен түсетін трансферттер	942 367,0		2	Трансферты из областного бюджета	942 367,0

Функционалдық топ				Сума, мың теңге
Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі				
Бағдарлама				
		Атауы		1 303 871,0
		II. Шығындар		
01		Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызметтер		474 661,0
	112	Аудан (облыстық маңызы бар қала) мәслихатының аппараты		46 871,0
		001 Аудан (облыстық маңызы бар қала) мәслихатының қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер		46 871,0
	122	Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты		180 042,0
		001 Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер		178 094,0
		003 Мемлекеттік органның күрделі шығыстары		1 948,0
	459	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі		66 312,0
		001 Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономикалық саясаттың қалыптастыру мен дамыту, мемлекеттік жоспарлау, бюджеттік атқару және коммуналдық меншігін басқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер		45 659,0
		003 Салық салу мақсатында мүлікті бағалауды жүргізу		281,0
		010 Жекешелендіру, коммуналдық меншікті басқару, жекешелендіруден кейінгі қызмет және осыған байланысты дауларды реттеу		219,0
		113 Төменгі тұрған бюджеттерге берілетін нысаналы ағымдағы трансферттер		20 153,0
	495	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі		181 436,0
		001 Жергілікті деңгейде сәулет, құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер		45 045,0
		032 Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелерінің және ұйымдарының күрделі шығыстары		68 550,0
		113 Төменгі тұрған бюджеттерге берілетін нысаналы ағымдағы трансферттер		67 841,0
02		Қорғаныс		5 196,0
	122	Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты		5 196,0
		005 Жалпыға бірдей әскери міндетті атқару шеңберіндегі іс-шаралар		2 184,0
		006 Аудан (облыстық маңызы бар қала) ауқымындағы төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою		2 863,0
		007 Аудандық (қалалық) ауқымдағы дала өрттерінің, сондай-ақ мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдары құрылмаған елді мекендерде өрттердің алдын алу және оларды сөндіру жөніндегі іс-шаралар		149,0
03		Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі		274,0
	495	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі		274,0
		019 Елді мекендерде жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету		274,0
06		Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру		83 638,0
	451	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі		83 638,0
		001 Жергілікті деңгейде халық үшін әлеуметтік бағдарламаларды жұмыспен қамтуды қамтамасыз етуді іске асыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер		38 478,0
		005 Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек		6 485,0
		006 Тұрғын үйге көмек көрсету		115,0

Функциональная группа				Сумма, тысяч тенге
Администратор бюджетных программ				
Программа				
		Наименование		1 303 871,0
		II. Затраты		
01		Государственные услуги общего характера		474 661,0
	112	Аппарат маслихата района (города областного значения)		46 871,0
		001 Услуги по обеспечению деятельности маслихата района (города областного значения)		46 871,0
	122	Аппарат акима района (города областного значения)		180 042,0
		001 Услуги по обеспечению деятельности акима района (города областного значения)		178 094,0
		003 Капитальные расходы государственного органа		1 948,0
	459	Отдел экономики и финансов района (города областного значения)		66 312,0
		001 Услуги по реализации государственной политики в области формирования и развития экономической политики, государственного планирования, исполнения бюджета и управления коммунальной собственностью района (города областного значения)		45 659,0
		003 Проведение оценки имущества в целях налогообложения		281,0
		010 Приватизация, управление коммунальным имуществом, постприватизационная деятельность и регулирование споров, связанных с этим		219,0
		113 Целевые текущие трансферты нижестоящим бюджетам		20 153,0
	495	Отдел архитектуры, строительства, жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)		181 436,0
		001 Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области архитектуры, строительства, жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог		45 045,0
		032 Капитальные расходы подведомственных государственных учреждений и организаций		68 550,0
		113 Целевые текущие трансферты нижестоящим бюджетам		67 841,0
02		Оборона		5 196,0
	122	Аппарат акима района (города областного значения)		5 196,0
		005 Мероприятия в рамках исполнения всеобщей воинской обязанности		2 184,0
		006 Предупреждение и ликвидация чрезвычайных ситуаций масштаба района (города областного значения)		2 863,0
		007 Мероприятия по профилактике и тушению степных пожаров районного (городского) масштаба, а также пожаров в населенных пунктах, в которых не созданы органы государственной противопожарной службы		149,0
03		Общественный порядок, безопасность, правовая, судебная, уголовно-исполнительная деятельность		274,0
	495	Отдел архитектуры, строительства, жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)		274,0
		019 Обеспечение безопасности дорожного движения в населенных пунктах		274,0
06		Социальная помощь и социальное обеспечение		83 638,0
	451	Отдел занятости и социальных программ района (города областного значения)		83 638,0
		001 Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области обеспечения занятости и реализации социальных программ для населения		38 478,0
		005 Государственная адресная социальная помощь		6 485,0
		006 Оказание жилищной помощи		115,0

	007	Жергілікті өкілетті органдардың шешімі бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген топтарына әлеуметтік көмек	19 120,0		007	Социальная помощь отдельным категориям нуждающихся граждан по решениям местных представительных органов	19 120,0
	010	Үйден тәрбиеленіп оқытылатын мүгедектігі бар балаларды материалдық қамтамасыз ету	876,0		010	Материальное обеспечение детей с инвалидностью, воспитывающихся и обучающихся на дому	876,0
	011	Жәрдемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақы төлеу	25,0		011	Оплата услуг по зачислению, выплате и доставке пособий и других социальных выплат	25,0
	014	Мұқтаж азаматтарға үйде әлеуметтік көмек көрсету	1 394,0		014	Оказание социальной помощи нуждающимся гражданам на дому	1 394,0
	017	Мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мұқтаж мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық көмекпен, сурдотехникалық және тифлотехникалық құралдармен, міндетті гигиеналық құралдармен, арнаулы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз ету, сондай-ақ санаторий-курорттық емдеу, жеке көмекшінің және ымдау тілі маманының қызметтерімен қамтамасыз ету	11 690,0		017	Обеспечение нуждающихся лиц с инвалидностью протезно-ортопедическими, сурдотехническими и тифлотехническими средствами, специальными средствами передвижения, обязательными гигиеническими средствами, а также предоставление услуг санаторно-курортного лечения, специалиста жестового языка, индивидуальных помощников в соответствии с индивидуальной программой абилитации и реабилитации лица с инвалидностью	11 690,0
	054	Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	5 455,0		054	Размещение государственного социального заказа в неправительственных организациях	5 455,0
07		Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	187 236,0	07		Жилищно-коммунальное хозяйство	187 236,0
495		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	187 236,0	495		Отдел архитектуры, строительства, жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	187 236,0
	007	Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйін жобалау және (немесе) салу, реконструкциялау	17 595,0		007	Проектирование и (или) строительство, реконструкция жилья коммунального жилищного фонда	17 595,0
	016	Сумен жабдықтау және су бұру жүйесінің жұмыс істеуі	13 022,0		016	Функционирование системы водоснабжения и водоотведения	13 022,0
	033	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	156 619,0		033	Проектирование, развитие и (или) обустройство инженерно-коммуникационной инфраструктуры	156 619,0
08		Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	214 770,0	08		Культура, спорт, туризм и информационное пространство	214 770,0
819		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ішкі саясат, мәдениет, тілдерді дамыту және спорт бөлімі	214 770,0	819		Отдел внутренней политики, культуры, развития языков и спорта района (города областного значения)	214 770,0
	001	Ақпаратты, мемлекеттілікті нығайту және азаматтардың әлеуметтік сенімділігін қалыптастыру саласында жергілікті деңгейде мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	42 899,0		001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области внутренней политики, культуры, развития языков и спорта	42 899,0
	004	Жастар саясаты саласында іс-шараларды іске асыру	10 547,0		004	Реализация мероприятий в сфере молодежной политики	10 547,0
	005	Мемлекеттік ақпараттық саясат жүргізу жөніндегі қызметтер	16 539,0		005	Услуги по проведению государственной информационной политики	16 539,0
	007	Аудандық (қалалық) кітапханалардың жұмыс істеуі	32 790,0		007	Функционирование районных (городских) библиотек	32 790,0
	008	Мемлекеттік тілді және Қазақстан халқының басқа да тілдерін дамыту	6 502,0		008	Развитие государственного языка и других языков народа Казахстана	6 502,0
	009	Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	90 351,0		009	Поддержка культурно-досуговой работы	90 351,0
	014	Аудандық (облыстық маңызы бар қалалық) деңгейде спорттық жарыстар өткізу	5 880,0		014	Проведение спортивных соревнований на районном (города областного значения) уровне	5 880,0
	015	Өрттің спорт түрлері бойынша аудан (облыстық маңызы бар қала) құрама командаларының мүшелерін дайындау және олардың облыстық спорт жарыстарына қатысуы	9 262,0		015	Подготовка и участие членов сборных команд района (города областного значения) по различным видам спорта на областных спортивных соревнованиях	9 262,0
10		Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	46 022,0	10		Сельское, водное, лесное, рыбное хозяйство, особо охраняемые природные территории, охрана окружающей среды и животного мира, земельные отношения	46 022,0
459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	7 273,0	459		Отдел экономики и финансов района (города областного значения)	7 273,0
	099	Мамандарға әлеуметтік қолдау көрсету жөніндегі шараларды іске асыру	7 273,0		099	Реализация мер по оказанию социальной поддержки специалистов	7 273,0
806		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ауыл шаруашылығы, жер қатынастары және кәсіпкерлік бөлімі	38 749,0	806		Отдел сельского хозяйства, земельных отношений и предпринимательства района (города областного значения)	38 749,0
	001	Жергілікті деңгейде ауыл шаруашылығын, жер қатынастарын реттеу және кәсіпкерлікті дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	38 749,0		001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области развития сельского хозяйства, земельных отношений и предпринимательства	38 749,0
11		Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	2 942,0	11		Промышленность, архитектурная, градостроительная и строительная деятельность	2 942,0
495		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	2 942,0	495		Отдел архитектуры, строительства, жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	2 942,0
	005	Аудан аумағының қала құрылысын дамытудың кешенді схемаларын және елді мекендердің бас жоспарларын әзірлеу	2 942,0		005	Разработка схем градостроительного развития территории района и генеральных планов населенных пунктов	2 942,0
12		Көлік және коммуникация	20 984,0	12		Транспорт и коммуникации	20 984,0
495		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	20 984,0	495		Отдел архитектуры, строительства, жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	20 984,0
	023	Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	20 984,0		023	Обеспечение функционирования автомобильных дорог	20 984,0
13		Басқалар	4 000,0	13		Прочие	4 000,0
459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	4 000,0	459		Отдел экономики и финансов района (города областного значения)	4 000,0
	012	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жергілікті атқарушы органының резерві	4 000,0		012	Резерв местного исполнительного органа района (города областного значения)	4 000,0
14		Борышқа қызмет көрсету	12 180,0	14		Обслуживание долга	12 180,0
459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	12 180,0	459		Отдел экономики и финансов района (города областного значения)	12 180,0
	021	Жергілікті атқарушы органдардың облыстық бюджеттен қарыздар бойынша сыйақылар мен өзге де төлемдерді төлеу бойынша борышына қызмет көрсету	12 180,0		021	Обслуживание долга местных исполнительных органов по выплате вознаграждений и иных платежей по займам из областного бюджета	12 180,0
15		Трансферттер	251 968,0	15		Трансферты	251 968,0
459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	251 968,0	459		Отдел экономики и финансов района (города областного значения)	251 968,0

	024	Заңнаманы өзгертуге байланысты жоғары тұрған бюджеттің шығындарын өтеуге төменгі тұрған бюджеттен ағымдағы нысаналы трансферттер	93 736,0		024	Целевые текущие трансферты из нижестоящего бюджета на компенсацию потерь вышестоящего бюджета в связи с изменением законодательства	93 736,0
	038	Субвенциялар	158 232,0		038	Субвенции	158 232,0
		III. Таза бюджеттік кредиттеу	6 142,0			III. Чистое бюджетное кредитование	6 142,0
		Бюджеттік кредиттер	16 551,0			Бюджетные кредиты	16 551,0
10		Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	16 551,0	10		Сельское, водное, лесное, рыбное хозяйство, особо охраняемые природные территории, охрана окружающей среды и животного мира, земельные отношения	16 551,0
	459	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	16 551,0		459	Отдел экономики и финансов района (города областного значения)	16 551,0
	018	Мамандарды әлеуметтік қолдау шараларын іске асыру үшін бюджеттік кредиттер	16 551,0		018	Бюджетные кредиты для реализации мер социальной поддержки специалистов	16 551,0
5		Бюджеттік кредиттерді өтеу	10 409,0	5		Погашение бюджетных кредитов	10 409,0
	01	Бюджеттік кредиттерді өтеу	10 409,0		01	Погашение бюджетных кредитов	10 409,0
	1	Мемлекеттік бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	10 409,0		1	Погашение бюджетных кредитов, выданных из государственного бюджета	10 409,0
		IV. Қаржы активтерімен операциялар бойынша сальдо	0,0			IV. Сальдо по операциям с финансовыми активами	0,0
		Қаржы активтерін сатып алу	0,0			Приобретение финансовых активов	0,0
13		Басқалар	0,0	13		Прочие	0,0
	495	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	0,0		495	Отдел архитектуры, строительства, жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	0,0
	065	Занды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	0,0		065	Формирование или увеличение уставного капитала юридических лиц	0,0
6		Мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	0,0	6		Поступления от продажи финансовых активов государства	0,0
	01	Мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	0,0		01	Поступления от продажи финансовых активов государства	0,0
	1	Қаржы активтерін ел ішінде сатудан түсетін түсімдер	0,0		1	Поступления от продажи финансовых активов внутри страны	0,0
		V. Бюджет тапшылығы (профициті)	-6 142,0			V. Дефицит (профицит) бюджета	-6 142,0
		VI. Бюджет тапшылығын қаржыландыру (профицитін пайдалану)	6 142,0			VI. Финансирование дефицита (использование профицита) бюджета	6 142,0
7		Қарыздар түсімі	16 551,0	7		Поступления займов	16 551,0
	01	Мемлекеттік ішкі қарыздар	16 551,0		01	Внутренние государственные займы	16 551,0
	2	Қарыз алу келісім-шарттары	16 551,0		2	Договоры займа	16 551,0
16		Қарыздарды өтеу	10 409,0	16		Погашение займов	10 409,0
	459	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	10 409,0		459	Отдел экономики и финансов района (города областного значения)	10 409,0
	005	Жергілікті атқарушы органның жоғары тұрған бюджет алдындағы борышын өтеу	10 409,0		005	Погашение долга местного исполнительного органа перед вышестоящим бюджетом	10 409,0
8		Бюджет қаражатының пайдаланылатын қалдықтары	0,0	8		Используемые остатки бюджетных средств	0,0
	01	Бюджет қаражаты қалдықтары	0,0		01	Остатки бюджетных средств	0,0
	1	Бюджет қаражатының бос қалдықтары	0,0		1	Свободные остатки бюджетных средств	0,0

Егіндікөл аудандық мәслихатының
2023 жылғы 22 желтоқсандағы № 8С13-2
шешіміне 2 қосымша

Приложение 2
к решению Егіндыкольского районного
маслихата от 22 декабря 2023 года № 8С13-2
Районный бюджет на 2025 год

2025 жылға арналған аудандық бюджет

Санаты	Сыныбы		Сума, мың теңге
	Кіші сыныбы	Атауы I. Кірістер	
			1 077 655,0
1		Салықтық түсімдер	357 287,0
	01	Табыс салығы	42 801,0
	1	Корпоративтік табыс салығы	40 277,0
	2	Жеке табыс салығы	2 524,0
	03	Әлеуметтік салық	240 951,0
	1	Әлеуметтік салық	240 951,0
	04	Меншікке салынатын салықтар	26 082,0
	1	Мүлікке салынатын салықтар	26 082,0
	05	Тауарларға, жұмыстарға және қызметтерге салынатын ішкі салықтар	41 835,0
	2	Акциздер	469,0
	3	Табиғи және басқа да ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер	38 176,0
	4	Кәсіпкерлік және кәсіби қызметті жүргізгені үшін алынатын алымдар	3 190,0
	08	Зандық маңызы бар әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілеттігі бар мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар бергені үшін алынатын міндетті төлемдер	5 618,0
	1	Мемлекеттік баж	5 618,0
2		Салықтық емес түсімдер	3 180,0
	01	Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер	2 780,0
	5	Мемлекет меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер	2 768,0
	7	Мемлекеттік бюджеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	12,0
	06	Басқа да салықтық емес түсімдер	400,0
	1	Басқа да салықтық емес түсімдер	400,0
3		Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	6 912,0
	03	Жерді және материалдық емес активтерді сату	6 912,0

Категория	Класс	Подкласс	Наименование	Сумма, тысяч тенге
				1 077 655,0
1			Налоговые поступления	357 287,0
	01		Подходный налог	42 801,0
	1		Корпоративный подходный налог	40 277,0
	2		Индивидуальный подходный налог	2 524,0
	03		Социальный налог	240 951,0
	1		Социальный налог	240 951,0
	04		Налоги на собственность	26 082,0
	1		Налоги на имущество	26 082,0
	05		Внутренние налоги на товары, работы и услуги	41 835,0
	2		Акцизы	469,0
	3		Поступления за использование природных и других ресурсов	38 176,0
	4		Сборы за ведение предпринимательской и профессиональной деятельности	3 190,0
	08		Обязательные платежи, взимаемые за совершение юридически значимых действий и (или) выдачу документов уполномоченными на то государственными органами или должностными лицами	5 618,0
	1		Государственная пошлина	5 618,0
2			Неналоговые поступления	3 180,0
	01		Доходы от государственной собственности	2 780,0
	5		Доходы от аренды имущества, находящегося в государственной собственности	2 768,0
	7		Вознаграждения по кредитам, выданным из государственного бюджета	12,0
	06		Прочие неналоговые поступления	400,0
	1		Прочие неналоговые поступления	400,0
3			Поступления от продажи основного капитала	6 912,0
	03		Продажа земли и нематериальных активов	6 912,0
	1		Продажа земли	6 912,0

	1	Жерді сату	6 912,0
4		Трансферттер түсімі	710 276,0
	02	Мемлекеттік басқарудың жоғары тұрған органдарынан түсетін трансферттер	710 276,0
	2	Облыстық бюджеттен түсетін трансферттер	710 276,0

4		Поступления трансфертов	710 276,0
	02	Трансферты из вышестоящих органов государственного управления	710 276,0
	2	Трансферты из областного бюджета	710 276,0

Жалғасы келесі санда

Егіндікөл ауданының сайлау комиссияларының жаңа құрамдарын сайлау туралы ХАБАРЛАМА

Егіндікөл аудандық аумақтық сайлау комиссиясының құрамы: төраға-Жаңабаев Самат Жаңабайұлы; төрағаның орынбасары – Жұмабаева Гүлзада Серікқызы; хатшы - Құрманов Сұлтан Сейтқалиұлы; комиссия мүшелері: Дингель Андрей Владимирович, Попова Лидия Николаевна, Смык Кирилл Олегович, Шадур Татьяна Васильевна.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Егіндікөл ауылы, Победа көшесі 7, «Егіндікөл ауданы әкімінің аппараты» ММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-11-66.

№ 378 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайым-Магасумова Ферзана Сабитовна; төрайымның орынбасары-Асай Егінбай Әмірбайұлы; хатшы-Новлянская Римма Радиковна; комиссия мүшелері: Толпеева Татьяна Борисовна, Шәріпов Нұрбол Жолдыбайұлы.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Егіндікөл ауылы, Школьная көшесі 6, Егіндікөл ауданы бойынша білім бөлімінің «Егіндікөл ауылының № 1 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-14-94.

№ 379 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төраға-Марат Болатұлы Қарабузауов; төрағаның орынбасары – Инна Романовна Гусятникова; хатшы-Анастасия Анатольевна Алпыспаева, комиссия мүшелері: Рүстем Құдайбергенов Жүсіпов, Алла Сергеевна Оразалинова.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Егіндікөл ауылы, Победа көшесі 11, Егіндікөл ауданының ішкі саясат, мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің жанындағы «Егіндікөл аудандық мәдениет үйі» МКҚК ғимараты, тел: 8 (71642) 2-14-09.

№ 380 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайымы-Мурашко Людмила Егоровна; төрайымның орынбасары-Бирючкова Любовь Сергеевна; хатшы-Манойлова Ольга Владимировна; комиссия мүшелері: Сейілова Жібек Есенгелдіқызы, Жансейітова Жұлдыз Аскербайқызы.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Егіндікөл ауылы, Школьная көшесі 11, Егіндікөл ауданы бойынша білім бөлімінің «Егіндікөл ауылының № 2 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-17-87.

№ 381 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төраға-Рахметов Мақсат Алпыспайұлы; төрағаның орынбасары-Смағұл Ерлан Бекенұлы; хатшы-Бехлер Татьяна Петровна; комиссия мүшелері: Колпак Ирина Станиславовна, Бутрамьева Людмила Сергеевна.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Полтавское ауылы, Центральная көшесі 16, Егіндікөл ауданы бойынша білім бөлімінің «Полтавское ауылының жалпы білім беретін мектебі» КММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-34-08.

№ 382 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайымы-Жарқынбекова Жанаргүл Оралбайқызы; төрайымның орынбасары- Жүсіпов Сағадат Ерғалиұлы; хатшы- Мұқанова Ризвангүл Жұмабайқызы; комиссия мүшелері: Тілек Мұхамедьяров, Тұяқова Динара Әмірзаққызы.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Көркем ауылы, Көркем көшесі 17, Егіндікөл ауданы бойынша білім бөлімінің «Көркем ауылының негізгі орта мектебі» КММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-33-03.

№ 383 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайымы-Манжанова Сәуле Қуанышқызы; төрайымның орынбасары-Достенов Ермек Қабдулмуталифұлы; хатшы - Абсамедов Аян Қанатұлы; комиссия мүшелері: Сүлейменова Бақытгүл Қойшыбайқызы, Рахимова Баян Ғазизқызы.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Буревестник ауылы, Орталық көшесі 1, «Егіндікөл ауданы Буревестник ауылы әкімінің аппараты» ММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-20-32.

№ 384 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайымы-Алпысова Алтын Қазымқызы; төрайымның орынбасары– Балғожина Ақмарал Жайлымысқызы; хатшы –Ищанова Әсел Мәжитқызы; комиссия мүшелері: Бутинбаева Фарида Базарқызы, Сүлейменова Данагүл Оразбайқызы.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Тоғанас ауылы, Ыбрай Алтынсарин көшесі 40, Егіндікөл ауданы бойынша білім бөлімінің «Тоғанас ауылының негізгі орта мектебі» КММ ғимараты, тел: 8 (71642) 3-11-43.

№ 385 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайымы-Белоцкая Людмила Владимировна; төрайымның орынбасары-Трысбаев Қанат Жамбылұлы; хатшы - Құрманова Ләззат Айдарханқызы; комиссия мүшелері: Хамутовская Ирина Семеновна, Мұқашева Нұрғайша Балтабайқызы.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Ұзынкөл ауылы, Школьная көшесі 29, Егіндікөл ауданы бойынша білім бөлімінің «Ұзынкөл ауылының жалпы білім беретін мектебі» КММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-53-03.

№ 386 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайымы-Гүлнар Әубәкірова; төрайымның орынбасары- Роза Шәкуева; хатшы-Дариға Ермекқызы Қалибекова; комиссия мүшелері: Оксана Аркадьевна Балабекова, Айжан Набиевна Малыбекова. Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Абай ауылы, Дружба көшесі 4, «Егіндікөл ауданы Абай ауылы әкімінің аппараты» ММ ғимараты, тел: 8 (71642)

СООБЩЕНИЕ

об избрании новых составов избирательных комиссий Егиндыкольского района

Состав Егиндыкольской районной территориальной избирательной комиссии: председатель – Жанабаев Самат Жанабаевич; заместитель председателя – Джумабаева Гулзада Сериковна; секретарь - Курманов Султан Сейтқалиевич; члены комиссии: Дингель Андрей Владимирович, Попова Лидия Николаевна, Смык Кирилл Олегович, Шадур Татьяна Васильевна.

Местонахождение: Акмолинская область Егиндыкольский район село Егиндыколь, улица Победы 7, здание ГУ «Аппарат акима Егиндыкольского района», тел: 8 (71642) 2-11-66.

Избирательный участок № 378

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Магасумова Ферзана Сабитовна; заместитель председателя – Асай Егінбай Әмірбайұлы; секретарь – Новлянская Римма Радиковна; члены комиссии: Толпеева Татьяна Борисовна, Шарипов Нурбол Жолдыбаевич.

Местонахождение: Акмолинская область Егиндыкольский район село Егиндыколь, улица Школьная, 6, здание КГУ «Общеобразовательная школа № 1 села Егиндыколь» отдела образования по Егиндыкольскому району, тел: 8 (71642) 2-14-94.

Избирательный участок № 379

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Карабузауов Марат Болатович; заместитель председателя – Гусятникова Инна Романовна; секретарь – Алпыспаева Анастасия Анатольевна, члены комиссии: Джусипов Рустем Кудайбергенович, Уразалинова Алла Сергеевна.

Местонахождение: Акмолинская область Егиндыкольский район село Егиндыколь, улица Победы, 11, здание ГККП «Егиндыкольский районный Дом культуры» при отделе внутренней политики, культуры и развития языков Егиндыкольского района, тел: 8 (71642) 2-14-09.

Избирательный участок № 380

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Мурашко Людмила Егоровна; заместитель председателя – Бирючкова Любовь Сергеевна; секретарь – Манойлова Ольга Владимировна; члены комиссии: Сеилова Жибек Есенгельдықызы, Жансейітова Жұлдыз Аскербайқызы.

Местонахождение: Акмолинская область Егиндыкольский район село Егиндыколь, улица Школьная, 11, здание КГУ «Общеобразовательная школа № 2 села Егиндыколь» отдела образования по Егиндыкольскому району, тел: 8 (71642) 2-17-87.

Избирательный участок № 381

Состав участковой избирательной комиссии: председатель –Рахметов Мақсат Алпыспаевич; заместитель председателя – Смағұл Ерлан Бекенұлы; секретарь – Бехлер Татьяна Петровна; члены комиссии: Колпак Ирина Станиславовна, Бутрамьева Людмила Сергеевна.

Местонахождение: Акмолинская область Егиндыкольский район село Полтавское, улица Центральная, 16, здание КГУ «Общеобразовательная школа села Полтавское» отдела образования по Егиндыкольскому району, тел: 8 (71642) 2-34-08.

Избирательный участок № 382

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Жарқынбекова Жанаргүл Оралбаевна; заместитель председателя – Джусупов Сағадат Еренғалиевич; секретарь – Муканова Ризвангүл Жумабаевна; члены комиссии: Мухамедьяров Тлек, Туяқова Динара Умурзақовна.

Местонахождение: Акмолинская область Егиндыкольский район село Көркем, улица Көркем 17, здание КГУ «Основная средняя школа села Көркем» отдела образования по Егиндыкольскому району, тел: 8 (71642) 2-33-03.

Избирательный участок № 383

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Манжанова Сауле Куанышевна; заместитель председателя – Достенов Ермек Қабдулмуталифович; секретарь – Абсамедов Аян Канатович; члены комиссии: Сүлейменова Бақытгүл Қойшыбайқызы, Рахимова Баян Ғазизовна.

Местонахождение: Акмолинская область Егиндыкольский район село Буревестник, улица Орталык 1, здание ГУ «Аппарат акима села Буревестник Егиндыкольского района», тел: 8 (71642) 2-20-32.

Избирательный участок № 384

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Алпысова Алтын Казымовна; заместитель председателя– Балғожина Ақмарал Жайлымысқызы; секретарь –Ищанова Асель Мажитовна; члены комиссии: Бутинбаева Фарида Базаровна, Сүлейменова Данагүл Оразбаевна.

Местонахождение: Акмолинская область Егиндыкольский район село Тоғанас, улица Ыбрай Алтынсарина, 40, здание КГУ «Основная средняя школа села Тоғанас» отдела образования по Егиндыкольскому району, тел: 8 (71642) 3-11-43.

Избирательный участок № 385

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Белоцкая Людмила Владимировна; заместитель председателя – Трысбаев Канат Джамбулович; секретарь – Курманова Ляззат Айдархановна; члены комиссии: Хамутовская Ирина Семеновна, Мукашева Нурғайша Балтабаевна.

Местонахождение: Акмолинская область Егиндыкольский район село Узынкөл, улица Школьная 29, здание КГУ «Общеобразовательная школа села Узынкөл» отдела образования по Егиндыкольскому району, тел: 8 (71642) 2-53-03.

Избирательный участок № 386

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Аубакирова Гульнар; заместитель председателя – Шукуева Роза; секретарь – Калибекова Дариға Ермековна; члены комиссии: Балабекова Оксана Аркадьевна, Малыбекова Айжан Набиевна.

Местонахождение: Акмолинская область Егиндыкольский район село Абай, улица

3-30-10.

№ 387 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайымы-Хаматханова Илюся Рафитовна; төрайымның орынбасары – Глухова Анастасия Александровна; хатшы – Артемьева Ирина Тимофеевна; комиссия мүшелері: Кудья Ирина Андреевна, Липилкина Ксения Андреевна.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Спиридоновка ауылы, Горький көшесі 8, Егіндікөл ауданы бойынша білім бөлімінің «Спиридоновка ауылының жалпы білім беретін мектебі» КММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-71-02.

№ 388 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төраға-Контарбаев Ерсайын Сексенбайұлы; төрағаның орынбасары-Ысқақова Сапаргүл Төлепбергенқызы; хатшы-Тоқмағамбетова Қалампыр Серікбайқызы; комиссия мүшелері: Әлияқбарова Земзагүл Сейлбекқызы, Сәрсенова Ақжарқын Сағатқызы.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Жалманқұлақ ауылы, Ленин көшесі 11, «Егіндікөл ауданы Жалманқұлақ ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-15-60.

№ 389 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төраға-Шаимов Аманкелді Әбілхамитұлы; төрағаның орынбасары - Амантаев Жайлау Нұрланұлы; хатшы-Шахманов Қаламбай Нұрсағитұлы; комиссия мүшелері: Әубәкірова Асылтас Рахманқұлқызы, Амантай Гүлжамал Қапсағитқызы.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Жұлдыз ауылы, Школьная көшесі 1, Ақмола облысы Денсаулық сақтау басқармасы жанындағы «Егіндікөл аудандық ауруханасы» ШЖҚ МКҚК медициналық пунктінің ғимараты, тел: 8 (71642) 3-11-40.

№ 390 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайымы- Ысқақова Ғалия Елубайқызы; төрайымның орынбасары-Долгополова Дина Владимировна; хатшы-Коваленко Наталья Викторовна; комиссия мүшелері: Михеева Зарина Алишеровна, Фомина Галина Гордеевна.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Қоржынкөл ауылы, Школьная көшесі 18, Егіндікөл ауданы бойынша білім бөлімінің «Қоржынкөл ауылының жалпы білім беретін мектебі» КММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-61-00.

№ 391 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайымы-Балтабекова Жанна Тнибекқызы; төрайымның орынбасары- Хаждеу Анастасия Викторовна; хатшы-Спиранская Алина Викторовна; комиссия мүшелері: Қарқымбаева Нұржамал Қуатқызы, Қарқынбаева Салтанат Қабыденқызы.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Бауман ауылы, Школьная көшесі 1, Егіндікөл ауданы бойынша білім бөлімінің «Бауман селосының жалпы білім беретін мектебі» КММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-43-50.

№ 758 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төраға-Ілясов Зейнулла Жақсылықұлы; төрағаның орынбасары-Гециу Евгений Владимирович; хатшы – Хисматулина Наталья Викторовна; комиссия мүшелері: Жанғазыева Нұршат Полатқызы, Топоркова Екатерина Игоревна.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Егіндікөл ауылы, Гагарин көшесі 3, Ақмола облысы білім басқармасы жанындағы «Агротехникалық колледж, Астраханка ауылы» МКҚК ғимараты Егіндікөл ауылы бөлімшелері, тел: 8 (71642) 2-16-76.

№ 759 сайлау учаскесі

Учаскелік сайлау комиссиясының құрамы: төрайымы-Елубаева Жұлдыс Төлеуханқызы; төрайымның орынбасары-Керімбекова Үміт Өтегенқызы; хатшы-Квасова Рима Алексеевна; комиссия мүшелері: Мажженов Дәурен Жұмажанұлы, Мұхамедьянова Ирина Вениаминовна.

Орналасқан жері: Ақмола облысы Егіндікөл ауданы Егіндікөл ауылы, Победа көшесі 7, «Егіндікөл ауданы әкімінің аппараты» ММ ғимараты, тел: 8 (71642) 2-13-69.

Егіндікөл аудандық мәслихаты

Дружбы 4, здание ГУ «Аппарат акима села Абай Егиндыкольского района», тел: 8 (71642) 3-30-10.

Избирательный участок № 387

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Хаматханова Илюся Рафитовна; заместитель председателя – Глухова Анастасия Александровна; секретарь – Артемьева Ирина Тимофеевна; члены комиссии: Кудья Ирина Андреевна, Липилкина Ксения Андреевна.

Местонахождение: Ақмолинская область Егиндыкольский район село Спиридоновка, улица Горького 8, здание КГУ «Общеобразовательная школа села Спиридоновка» отдела образования по Егиндыкольскому району, тел: 8 (71642) 2-71-02.

Избирательный участок № 388

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Контарбаев Ерсайын Сексенбаевич; заместитель председателя – Исакова Сапаргүл Төлепбергеновна; секретарь – Тоқмағамбетова Қалампыр Серікбаевна; члены комиссии: Алияқбарова Земзагүл Сейлбековна, Сәрсенова Ақжарқын Сағатовна.

Местонахождение: Ақмолинская область Егиндыкольский район село Жалманқулак, улица Ленина 11, здание ГУ «Аппарат акима Жалманқулакского сельского округа Егиндыкольского района», тел: 8 (71642) 2-15-60.

Избирательный участок № 389

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Шаимов Аманкелді Абылхамитұлы; заместитель председателя – Амантаев Жайлау Нурланович; секретарь – Шахманов Қаламбай Нұрсағитович; члены комиссии: Аубакирова Асылтас Рахманқуловна, Амантай Гүлжамал Қапсағитқызы.

Местонахождение: Ақмолинская область Егиндыкольский район село Жұлдыз, улица Школьная, 1, здание медицинского пункта ГККП на ПХВ «Егиндыкольская районная больница» при управлении здравоохранения Ақмолинской области, тел: 8 (71642) 3-11-40.

Избирательный участок № 390

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Исакова Галия Елюбаевна; заместитель председателя – Долгополова Дина Владимировна; секретарь – Коваленко Наталья Викторовна; члены комиссии: Михеева Зарина Алишеровна, Фомина Галина Гордеевна.

Местонахождение: Ақмолинская область Егиндыкольский район село Коржинколь, улица Школьная 18, здание КГУ «Общеобразовательная школа села Коржинколь» отдела образования по Егиндыкольскому району, тел: 8 (71642) 2-61-00.

Избирательный участок № 391

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Балтабекова Жанна Тнибековна; заместитель председателя – Хаждеу Анастасия Викторовна; секретарь – Спиранская Алина Викторовна; члены комиссии: Карқымбаева Нұржамал Қуатовна, Карқынбаева Салтанат Қабыденовна.

Местонахождение: Ақмолинская область Егиндыкольский район село Бауманское, улица Школьная 1, здание КГУ «Общеобразовательная школа села Бауманское» отдела образования по Егиндыкольскому району, тел: 8 (71642) 2-43-50.

Избирательный участок № 758

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Ілясов Зейнулла Жақсылықович; заместитель председателя – Гециу Евгений Владимирович; секретарь – Хисматулина Наталья Викторовна; члены комиссии: Жанғазыева Нұршат Полатовна, Топоркова Екатерина Игоревна.

Местонахождение: Ақмолинская область Егиндыкольский район село Егиндыколь, улица Гагарина 3, здание ГККП «Агротехнический колледж, село Астраханка» при управлении образования Ақмолинской области отделения села Егиндыколь, тел: 8 (71642) 2-16-76.

Избирательный участок № 759

Состав участковой избирательной комиссии: председатель – Илюбаева Жұлдыс Тюлюхановна; заместитель председателя – Керімбекова Умут Утегеновна; секретарь – Квасова Рима Алексеевна; члены комиссии: Мажженов Дәурен Жұмажанович, Мұхамедьянова Ирина Вениаминовна.

Местонахождение: Ақмолинская область Егиндыкольский район село Егиндыколь, улица Победы, 7, здание ГУ «Аппарат акима Егиндыкольского района», тел: 8 (71642) 2-13-69.

Егиндыкольский районный маслихат

Что нужно знать о мобильных переводах в 2024 году

С 1 января многие предприниматели стали принимать оплату только наличными. Что случилось?

Январь начался с очередей у банкоматов: казахстанцы снимают наличные, чтобы расплатиться ими в небольших магазинчиках, на базарах, в такси. А всё дело в том, что с 1 января налоговики начали отслеживать мобильные переводы казахстанцев, чтобы выявлять предпринимателей, уклоняющихся от уплаты налогов.

Комитет государственных доходов Минфина РК напоминает, зачем вводится отслеживание мобильных переводов и как это работает.

№1. Зачем нужна проверка мобильных переводов

Проверка мобильных переводов нацелена на вывод из тени незаконной предпринимательской деятельности. Некоторые предприниматели получают оплату за проданный товар или услуги посредством мобильных переводов. Эти переводы производятся без применения контрольно-кассовых аппаратов, POS-терминалов и QR-кодов.

Соответственно, во-первых, эти транзакции скрываются от государства и по ним не платят налоги. Во-вторых, нарушаются права покупателей – предъявить претензии или вернуть товар без чека вряд ли получится.

№2. В каком случае переводы привлекают внимание налоговиков

Под критерии проверки подпадут только лица, получавшие мобильные переводы от 100 и более разных лиц ежемесячно в течение трёх месяцев

по ряд. То есть в случае наличия признаков предпринимательской деятельности.

№3. Можно ли переводить деньги родным и друзьям
Физические лица, как и прежде, могут совершать и принимать мобильные переводы в своих личных целях: родственникам, друзьям, родителям и детям и по другим жизненным ситуациям. В этом плане никаких ограничений нет.

№4. Некоторые предприниматели принимают оплату только наличными. Насколько это законно?

Согласно нормам закона РК «О платежах и платёжных системах», предусмотрены разные способы оплаты: банковской картой, QR-платежом или наличными деньгами (статья 25).

Отказ в принятии безналичных платежей является неправомерным и нарушает права потребителей. За отказ предпринимателей в принятии платежей с использованием платёжных карточек предусмотрена административная ответственность: на первый раз предупреждение, при повторном нарушении – штраф в размере 147 680 тенге (40 МРП). Это прописано в статье 194 Кодекса об административных правонарушениях.

№5. Куда жаловаться, если предприниматель отказывается принимать безналичный платёж
Если субъект бизнеса отказывается принять платёж картой или по QR, вы можете пожаловаться в департамент госдоходов по месту жительства.

№6. Как быть таксистам? Они же не могут возить с собой кассовые аппараты

Частным извозчикам необходимо зарегистрироваться в качестве индивидуальных предпринимателей. Сделать это можно через мобильные приложения e-Salyq Business, Egov Mobile и в приложениях некоторых банков второго уровня.

При этом для приёма безналичных платежей можно в режиме онлайн открыть предпринимательский банковский счёт, куда будет поступать оплата за оказанные услуги. Для этого нужен лишь смартфон. Носить с собой контрольно-кассовые аппараты и POS-терминалы нет необходимости.

№7. Не приведёт ли эта инициатива к уходу бизнеса «в тень»

В Комитете госдоходов считают, что сейчас намного выгоднее добросовестно исполнять налоговые обязательства. Для ведения и развития бизнеса созданы благоприятные условия: ставки налога составляют всего от 1 до 4% в зависимости от вида деятельности.

Если при таких условиях предприниматель принимает мобильные переводы, то он уже находится в тени и рискует быть привлечённым к ответственности. При этом проверка мобильных переводов не затрагивает добросовестных налогоплательщиков. «Таким образом, реализуются принципы справедливости и обязанности налогоплательщика, где все налогоплательщики находятся на равных условиях и платят налоги от полученных доходов», – отметили в КГД.

<https://informburo.kz/cards/cto-nuzno-znat-o-mobilnyx-perevodax-v-2024-godu>

Пәндік олимпиада

Пәндік олимпиадалар - мектеп пәндерін оқуға қызығушылықты арттыруға, дарынды оқушыларды анықтауға ықпал ететін жалпы білім беретін пәндер бойынша оқушылардың жарысы. 2023-жылғы 19-20 желтоқсан аралығында Егіндікөл ауылының №1 жалпы орта білім беретін мектебінің базасында 9-11 сыныптар арасында жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі өтті. 19-желтоқсанда жаратылыстану-математикалық бағыттағы пәндер бойынша, ал 20-желтоқсанда қоғамдық-гуманитарлық пәндер бойынша олимпиада

өтті. Аудандық кезеңге барлығы 13 пән бойынша 38 бала қатысты. Жұмыс комиссиясының шешімімен орындар келесідей бөлінді: «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні бойынша 1 орын - Серік Ақнұр (Егіндікөл ауылының №1 жалпы орта білім беретін мектебі, 9 сынып), «Орыс тілі мен әдебиеті» пәні бойынша 1 орын - Матвиенко Альбина (Егіндікөл ауылының №2 жалпы орта білім беретін мектебі, 9 сынып), «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні бойынша 2 орын - Рымбаев Аңсар (Көркем ауылының негізгі орта мектебі, 9 сынып), «Ағылшын тілі» пәні бойынша 2 орын - Салапата Дарья (Бауман ауылының жалпы орта білім беретін мектебі, 9 сынып), «Қазақстан тарихы» пәні бойынша 2 орын - Жұмажан Гүлназ (Егіндікөл ауылының №1 жалпы орта білім беретін мектебі, 10 сынып), 2 орын «Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі орыс тілі» пәні бойынша - Сеилова Назым (Егіндікөл

ауылының №1 жалпы орта білім беретін мектебі, 10 сынып), 3 орын «Биология» пәні бойынша - Лаврушин Владислав (Спиридоновка ауылының жалпы орта білім беретін мектебі, 9 сынып), 3 орын «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні бойынша - Саркитбаева Жанұр (Полтавское ауылының жалпы орта білім беретін мектебі, 10 сынып), 3 орын «Орыс тілі мен әдебиеті» пәні бойынша - Жанзақ Азия (Егіндікөл ауылының №2 жалпы орта білім беретін мектебі, 9 сынып), 3 орын «Орыс тілі мен әдебиеті» пәні бойынша - Ручко Юлия (Спиридоновка ауылының жалпы орта білім беретін мектебі, 9 сынып), 3 орын «Қазақстан тарихы» пәні бойынша - Сейілбекова Назерке (Көркем ауылының негізгі орта мектебі, 9 сынып), 3 орын «Қазақстан тарихы» пәні бойынша - Амирханова Адилія (Егіндікөл ауылының №2 жалпы орта білім беретін мектебі, 11 сынып), 3 орын «Құқық негіздері» пәні бойынша - Перекрест Татьяна (Егіндікөл ауылының №2 жалпы орта білім беретін мектебі, 11 сынып). Облыстық кезеңде Егіндікөл ауданының атынан Серік Ақнұр (Егіндікөл ауылының №1 жалпы орта білім беретін мектебі) және Матвиенко Альбина (Егіндікөл ауылының №2 жалпы орта білім беретін мектебі) қатысады. Олимпиада жеңімпаздары мен жүлдегерлерін құттықтаймыз!!!

А.Қалабаева, әдістемелік орталық меңгерушісінің м.а.

На веселом карнавале

Бал-маскарад – бал, на котором присутствующие одеты в характерные национальные, исторические или фантастические костюмы, часто с масками на лицах. Маскарады возникли в Италии, откуда распространились по другим странам. Они составляют одно из любимых развлечений карнавала. Маскарадом называлось любое явление, при котором имело место изменение внешнего вида с целью украшения, сюрприза, обмана и прочее. Общественные балы отличались от придворных и карнаваловых, где

полонезом заканчивали вечер. В этом случае праздник начинался с вальса, в котором можно было свободно кружить по залу. 26 декабря 2023 года в районном Доме культуры Молодежным ресурсным центром проведено мероприятие «Бал - маскарад-2023». Слово для открытия праздника было предоставлено председателю Егіндықольского районного маслихата Шинтемирову Кабыкен Агибаевичу. Участвовали в мероприятии 9 пар, которые были

награждены почетными грамотами и подарками. 1 пара - Алмаз-Аида за участие в конкурсе «Бал маскарад» 2 пара- Аслан-Ақнұр за участие в конкурсе «Бал маскарад» 3 пара - Данил-Асия - в номинации «Мистер и Мисс грация» 4 пара - Ильяс-Аделя - за участие в конкурсе «Бал маскарад» 5 пара - Сагынбек-Зарина – в номинации «Элегантная пара» 6 пара - Жанболат-Алена гран при «Король и королева» 7 пара - Таскын-Бахыт в номинации «Творческая пара» 8 пара - Сергей-Алена номинация «Лучший наряд» 9 пара - Владимир-Ольга в номинации «Зрительских симпатий» Во время мероприятия были проведены различные игры, вечер завершился дискотекой. Молодежь — будущее и настоящее страны. Это надежда и опора цветущего государства. Пусть каждый Ваш шаг будет правильным, а помыслы — чистыми.

А.Ағыбай

Какие мобильные переводы не нужно декларировать физлицам в 2024 году

С 1 января 2024 года стартовал третий этап всеобщего декларирования. Предпринимателям необходимо отражать доходы, полученные в том числе за счет мобильных переводов. Какие переводы не нужно декларировать физлицам в 2024 году – в материале Zakon.kz. На основании статьи 45-1 Закона РК от 25 декабря 2017 года № 121-VI ЗРК «О введении в действие Кодекса Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс) всеобщее декларирование в стране вводится в четыре этапа. С 1 января 2024 года вводится третий этап всеобщего декларирования доходов. Руководители, учредители юридических лиц, индивидуальные предприниматели и их супруги должны будут предоставлять декларации о доходах на ежегодной основе. В них в том числе должны отражаться доходы, полученные посредством мобильных переводов. ПословамруководителяУправленияадминистрирования индивидуальных предпринимателей и физических лиц Департамента государственных доходов по городу Алматы Нурлыбека Успанова, данный проект нацелен на

выявление сокрытия доходов и незарегистрированных предпринимателей, тогда как многие предприниматели получают оплату за товары, услуги посредством мобильных переводов на личные счета. Кроме того, зачастую переводы принимаются без выдачи чеков. «Обращаем внимание, что контрольные меры не затронут добросовестных налогоплательщиков. Они коснутся лишь предпринимателей, которые осуществляют деятельность без регистрации, либо скрывают доходы. Физические лица могут совершать и принимать мобильные переводы в своих личных целях: переводы родственникам, друзьям, помощь родителям и детям, а также по другим жизненным ситуациям. Такие переводы декларировать не нужно, поскольку они не относятся к доходам физлиц. Декларированию подлежат только те переводы, которые направлены на получение дохода», – пояснил Нурлыбек Успанов. Спикер добавил, что предпринимателям рекомендуется принимать оплату на счета, предназначенные для предпринимательской деятельности. «Что касается контрольных мер, то на первом этапе будет проводиться камеральный контроль по двум направлениям. Первое – регистрация деятельности

в налоговых органах, второе – занижение доходов. В целом камеральный контроль направлен на предоставление возможности налогоплательщикам самостоятельно устранить нарушения. В этой связи будут направляться уведомления с информацией о выявленных нарушениях. Нурлыбек Успанов Если налогоплательщик будет согласен с нарушением, то ему необходимо будет зарегистрироваться в качестве ИП, либо предоставить дополнительную декларацию с отражением незадекларированных сумм доходов в зависимости от вида нарушения. Если же налогоплательщик не согласен с нарушением, он вправе предоставить пояснение об отсутствии нарушений с приложением подтверждающих документов. При неисполнении уведомления будет назначаться налоговая проверка, в ходе которой будет запрашиваться дополнительная информация.

<https://www.zakon.kz/finansy/6419764-kakie-mobilnye-perevody-ne-nuzhno-deklarirovat-fizlitsam-v-2024-godu.html>

Редакцияның мекен-жайы: 020600 Ақмола облысы, Егіндікөл ауылы, Победа көшесі, 7. Тел/факс:2-1369, Электронды пошта: egindikolinfo@mail.ru					
Меншік иесі: «Егіндікөл info» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	Директор-редактор Гурбанова Светлана Михайловна	Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны үшін жауапкершілік жарнама берушіге жүктеледі. Жарнама берушілер жіберген кәсіптік бойынша шағымдар жарияланған күннен бастап 2 ай ішінде қабылданады. Жарияланған материалдар редакцияның көзқарасына сәйкес болмауы мүмкін.	Газет «Алтын астық» газетінің редакциясында дайындалды, терілді, жинақталды. Нұр-Сұлтан қаласы, Жұбанов көшесі 24/1 «Дунасарова А. Д.» ЖК басылып шықты.	Мемлекеттік тілдегі материалдарға жауапты Балшық Ахмарал Жинақтаушы оператор Алиева Анастасия	Тіркеу куәлігі №15838-Г 17.02.2016 ж. Қазақстан Республикасының Ақпарат министрлігі берген Таралымы 505 дана аптасына 1 рет дүйсенбі күндері шығарылады.